Uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych sposobów realizacji obowiązków w zakresie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych, minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych i wymiany danych z podmiotami publicznymi (RD313) KONSULTACJE PUBLICZNE				
Lp.	**Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ Uzasadnienie/ pkt OSR**	**Podmiot zgłaszający**	**Uwaga/Propozycja zmian zapisu**	**Stanowisko MC**
Uwagi ogólne				
1.	**Uwaga ogólna**	**Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji**	**Doprecyzowanie klauzul zapobiegających "Vendor Lock-in" przy zachowaniu neutralności technologicznej:** Przepisy projektu (np. § 4 omawiający wymóg osiągnięcia ujednolicenia, wymienności i zgodności) powinny zostać obudowane twardymi wytycznymi architektonicznymi promującymi otwartość warstwową. Neutralność technologiczna musi oznaczać zakaz stosowania wymogu technologicznego sprzęgania różnych warstw (tzw. sztuczny horyzontalny lock-in). Oprogramowanie orkiestracyjne i do zarządzania usługami nie powinno warunkować dostarczania profesjonalnego wsparcia pod warunkiem stosowania określonego, macierzystego systemu operacyjnego lub rozwiązania wirtualizacyjnego tego samego dostawcy. Architektura państwa musi być kompozytowa i agnostyczna, tak by gwarantowała 100% "wymienności" i zdolność łatwego przejęcia projektów IT przez nowe podmioty. W ocenie całkowitych kosztów (LCC) należy uwzględniać przyszłe ryzyko uzależnienia.	**Uwaga uwzględniona** Wspomniany w uwadze § 4 omawiający wymóg osiągnięcia ujednolicenia, wymienności i zgodności nie występuje w treści projektu rozporządzenia. W treści rozporządzenia zostały wprowadzone zmiany wspierające osiąganie wymogu neutralności technologicznej. Wprowadzono nową treść § 11 ust. 4 został: „Podmiot realizujący zadania publiczne projektuje system teleinformatyczny używany do realizacji zadań publicznych w sposób ograniczający nieuzasadnione uzależnienie od pojedynczego dostawcy rozwiązań teleinformatycznych, z uwzględnieniem właściwości systemu teleinformatycznego, o których mowa w ust. 1.” Wprowadzenie ww. ustępu realizuje treść delegacji z ustawy o dnia 17 lutego 2005 r. informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, która w art. 18, w brzmieniu wchodzącym w życie 23.02.2027 r., stanowi, że „Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe sposoby realizacji obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1, uwzględniając zasady neutralności technologicznej (…)”. Wskutek zmian w ust. 1 została także uzupełniony Załącznik nr 3 „ELEMENTY WYNIKU OCENY INTEROPERACYJNOŚCI KRAJOWEJ”, „2) Ustalenia

				oceny: (…) c) analiza skutków zmian wprowadzanych przez podmiot realizujący zadania publiczne na podmioty publiczne, w tym analiza ryzyka nieuzasadnionego uzależnienia od pojedynczego dostawcy rozwiązań teleinformatycznych, z uwzględnieniem właściwości systemu teleinformatycznego, o których mowa w § 11 ust. 1 zdanie pierwsze, (…)" .
2.	**Uwaga ogólna**	**Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji**	**Oparcie definicji Otwartości o uznany standard Open Source Initiative (OSD):** Aby KRI oraz Repozytorium Interoperacyjności realnie realizowały cele Europejskiej Suwerenności Cyfrowej, należy wprowadzić rygorystyczną definicję oprogramowania otwartego odwołującą się bezpośrednio do 10-punktowego standardu Open Source Definition fundacji OSI (lub wymogów analogicznych, wykluczających jakąkolwiek dyskryminację). Ochroni to podmioty realizujące zadania publiczne przed pułapkami licencyjnymi w postaci umów typu "source-available", które pomimo otwarcia kodu źródłowego dławią konkurencję, zabraniają adaptacji i nakładają de facto ramy oprogramowania zastrzeżonego.	**Uwaga wyjaśniona** Projekt rozporządzenia nie używa pojęcia otwartego oprogramowania.
3.	**Uwaga ogólna**	**Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji**	**Wskazanie otwartej wirtualizacji i technologii Multi-Cloud jako paradygmatu w planowaniu BCP i DRP:** Ze względu na galopujące zmiany modeli licencyjnych u niektórych komercyjnych hegemonów rynku wirtualizacji, Repozytorium Interoperacyjności i standardy powiązane z nowym rozporządzeniem powinny sugerować migrację środowisk państwowych na ustandaryzowane rozwiązania otwarte (np. KVM dla wirtualizacji, czysty i certyfikowany przez CNCF Kubernetes dla konteneryzacji). Zagwarantuje to ekonomiczne oszczędności, a elastyczność otwartej chmury umożliwi bezbolesne, w pełni zautomatyzowane budowanie wymaganych rozporządzeniem planów przywracania po awarii (DRP) i środowisk zapasowych w niezależnych od siebie ośrodkach z wykorzystaniem podejścia Infrastructure-as-Code.	**Uwaga wyjaśniona** Projekt rozporządzenia nie powinien wskazywać konkretnych technologii, produktów ani modeli wdrożeniowych, gdyż byłoby to niezgodne z zasadą neutralności technologicznej określoną w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz realizowaną w projektowanym rozporządzeniu. Jednocześnie wskazane w uwadze cele, takie jak ograniczanie uzależnienia od pojedynczego dostawcy, zapewnienie przenoszalności rozwiązań, automatyzacja odtwarzania środowisk oraz zwiększenie odporności usług publicznych, mieszczą się w zakresie wymagań dotyczących interoperacyjności technicznej, przenoszalności, ciągłości działania i planów przywracania po awarii. Ocena oraz dobór konkretnych technologii pozostają w gestii podmiotów realizujących zadania publiczne.
4.	**Uwaga ogólna**	**Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji**	**Ustanowienie standardów SPDX (SBOM) jako filaru cyberbezpieczeństwa KRI:** W rozdziale rozporządzenia określającym minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa oraz inwentaryzacji oprogramowania, zaleca się dodanie	**Uwaga wyjaśniona** Zagadnienia cyberbezpieczeństwa znajdują się poza zakresem delegacji ustawowej dla rozporządzenia i są regulowane przez ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

			wyraźnego obowiązku generowania i aktualizowania elektronicznych wykazów materiałów oprogramowania (SBOM) dla wdrażanych systemów rządowych, na podstawie uznanych standardów, takich jak ugruntowany certyfikatem ISO/IEC 5962 model SPDX rozwijany przez społeczność open source. Wprowadzi to absolutną czytelność łańcucha dostaw oprogramowania i pozwoli zautomatyzować wykrywanie globalnych podatności.	
5.	**Uwaga ogólna**	**Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji**	**Dostosowanie narzędzi repozytoryjnych i interfejsów API do wymogów "Aktu w sprawie Interoperacyjnej Europy":** Nakazany projektem obowiązek korzystania z API oraz wdrożenie oceny interoperacyjności krajowej przed jakimikolwiek zmianami w systemach zadań publicznych stanowi wybitną okazję do trwałego związania polskiego aparatu cyfrowego z celami dyrektywy UE 2024/903. Repozytorium Interoperacyjności powinno z czasem przekształcić się w aktywną platformę uwspólniania (Digital Commons), umożliwiającą podmiotom ponowne wykorzystanie kodu i modeli danych zgodnie z europejską wytyczną EIF "Reusability". Ustanowienie API z wykorzystaniem otwartych, udokumentowanych formatów danych uniemożliwi izolowanie informacji w formach uwarunkowanych własnościowo.	**Uwaga wyjaśniona** Ministerstwo Cyfryzacji weźmie pod uwagę zgłoszone uwagi w analizie rozwoju repozytorium interoperacyjności, którego zasady funkcjonowania są określone w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, w ramach dalszych nowelizacji tej ustawy.
6.	**Uwaga ogólna**	**Porozumienie Zielonogórskie**	Projekt wymaga zasadniczej korekty w zakresie obowiązków nakładanych na **niepubliczne podmioty realizujące zadania publiczne, w szczególności mikro- i małych przedsiębiorców korzystających z gotowego oprogramowania dostarczanego i utrzymywanego przez podmioty zewnętrzne**. Projektodawca sam wskazuje, że zakres podmiotowy regulacji jest bardzo szeroki i obejmuje wszystkie podmioty realizujące zadania publiczne określone w znowelizowanej ustawie o informatyzacji. Ocena Skutków Regulacji wyodrębnia ponadto 1875 podmiotów niepublicznych realizujących zadania publiczne i przewiduje wobec nich m.in. obowiązek prowadzenia systemów teleinformatycznych zgodnie z Krajowymi Ramami Interoperacyjności, wyposażenia tych systemów w API, przeprowadzania ocen interoperacyjności oraz realizacji innych obowiązków przewidzianych projektem. Rozwiązanie to nie uwzględnia jednak zasadniczej różnicy pomiędzy dużym podmiotem publicznym, posiadającym własne służby informatyczne albo zamawiającym system według własnej specyfikacji, a mikro- lub małym przedsiębiorcą, który	**Uwaga wyjaśniona** Projekt nakłada obowiązki bezpośrednio na podmioty realizujące zadanie publiczne, które w zakupach lub zamówieniach muszą stawiać wymogi zgodności oferowanych produktów i usług z wymaganiami w szczególności projektowanego rozporządzenia. Zawarta umowa z dostawcą usług lub produktów pozwala na określenie obowiązków oraz nakładanie sankcji za niedopełnienie realizacji obowiązków umownych przez podmiot trzeci. Do podmiotu realizującego zadania publiczne należy weryfikacja, czy dostawca usług i rozwiązań wywiązuje się z postanowień umowy.

			nie tworzy i nie rozwija wykorzystywanego systemu teleinformatycznego, lecz nabywa prawo do korzystania z gotowego programu oferowanego na rynku. Projekt nakłada obowiązek bezpośrednio na podmiot realizujący zadanie publiczne. Przykładowo § 12 ust. 1 wymaga, aby system teleinformatyczny używany do realizacji zadań publicznych był wyposażony w interfejsy programistyczne aplikacji zgodne ze specyfikacją zawartą w załączniku nr 5, a ust. 2 nakłada na podmiot realizujący zadania publiczne obowiązek zapewnienia dostępności, stabilności, łatwości korzystania, utrzymania przez cały cykl użytkowania oraz bezpieczeństwa tych interfejsów. Załącznik zawiera przy tym szczegółowe wymagania dotyczące funkcjonowania i zabezpieczenia API, ograniczania ruchu, ochrony przed atakami, dokumentacji punktów dostępowych, metod i parametrów API oraz szeregu innych parametrów technicznych. **Mały użytkownik takiego programu nie ma faktycznej możliwości samodzielnego spełnienia tych obowiązków.** Nie posiada dostępu do kodu źródłowego, nie projektuje architektury systemu, nie tworzy jego API, nie decyduje o zastosowanych protokołach, mechanizmach bezpieczeństwa ani sposobie dokumentowania interfejsów. Nie może również samodzielnie zmodyfikować systemu w celu doprowadzenia go do zgodności z projektowanymi wymaganiami. Wszystkie te działania pozostają w gestii producenta lub dostawcy oprogramowania. Powstaje w ten sposób niedopuszczalna praktycznie sytuacja, w której **obowiązek prawny i ryzyko jego niewykonania obciążają podmiot, który nie posiada instrumentów technicznych pozwalających na jego wykonanie**. Jeszcze poważniejszy jest problem możliwości zweryfikowania zgodności wykorzystywanego oprogramowania z rozporządzeniem. Mikro- lub mały przedsiębiorca nie dysponuje personelem posiadającym wiedzę pozwalającą ocenić zgodność architektury systemu, API, protokołów, mechanizmów bezpieczeństwa czy innych elementów technicznych z rozporządzeniem i normami, do których ono odsyła. Nawet zaangażowanie zewnętrznego specjalisty może nie umożliwić pełnej oceny bez dostępu do informacji technicznych stanowiących własność producenta oprogramowania. W konsekwencji samo nałożenie na użytkownika obowiązku korzystania z systemu spełniającego wymagania nie daje mu	

			możliwości ustalenia, **czy wykorzystywany przez niego system rzeczywiście wymagania te spełnia**.	
7.	**Uwaga ogólna**	**Porozumienie Zielonogórskie**	**Konieczność wprowadzenia oświadczenia dostawcy oprogramowania** W odniesieniu do podmiotów korzystających z oprogramowania dostarczanego przez zewnętrznego producenta lub dostawcę należy wprowadzić mechanizm umożliwiający wykonanie obowiązku poprzez uzyskanie od dostawcy **oświadczenia o zgodności oprogramowania z wymaganiami ustawy i rozporządzenia**. Oświadczenie powinno jednoznacznie wskazywać: 1. nazwę i wersję oprogramowania objętego oświadczeniem; 2. zakres funkcjonalności objętych oceną; 3. potwierdzenie spełnienia wymagań Krajowych Ram Interoperacyjności i minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych mających zastosowanie do danego systemu; 4. wskazanie wymagań, których spełnienie zależy od konfiguracji lub działań użytkownika; 5. okres ważności oświadczenia albo wskazanie wersji programu, do której się ono odnosi; 6. obowiązek poinformowania użytkownika o zmianie powodującej utratę zgodności. Należałoby jednocześnie przesądzić, że **podmiot korzystający z gotowego oprogramowania spełnia obowiązek w zakresie właściwości technicznych pozostających poza jego kontrolą, jeżeli korzysta z systemu posiadającego aktualne oświadczenie dostawcy o zgodności oraz stosuje się do określonych przez dostawcę wymagań konfiguracyjnych i organizacyjnych**. Można rozważyć wprowadzenie przepisu w rodzaju: „W przypadku systemu teleinformatycznego dostarczanego przez podmiot trzeci podmiot realizujący zadania publiczne może wykazać spełnienie wymagań dotyczących właściwości technicznych systemu przez posiadanie oświadczenia producenta lub dostawcy systemu o zgodności tego systemu z wymaganiami określonymi w ustawie i niniejszym rozporządzeniu. Oświadczenie wskazuje wersję systemu oraz zakres wymagań objętych potwierdzeniem zgodności.” Takie rozwiązanie nie zwalniałoby użytkownika z obowiązków pozostających rzeczywiście w jego gestii, np. właściwej konfiguracji uprawnień, organizacji pracy czy przestrzegania	**Uwaga wyjaśniona** Oświadczenie, o którym mowa w proponowanej uwadze, może stanowić część umowy zawartej z dostawcą usług i produktów teleinformatycznych. Oświadczenie takie pozostaje deklaracją woli takiego dostawcy i nie może być utożsamiane z wypełnieniem wymagań rozporządzenia, do których spełnienia zobowiązany jest podmiot realizujący zadania publiczne. Rozporządzenie nie wprowadza i nie może wprowadzać rozróżnienia obowiązków w zależności od wielkości (a tym samym potencjału) podmiotu, ponieważ zadania publiczne powinny być realizowane zgodnie z określonymi wymaganiami niezależnie od podmiotu, który je wykonuje.

			procedur, ale rozdzielałoby odpowiedzialność zgodnie z rzeczywistymi możliwościami stron.	
8.	**Uwaga ogólna**	**Porozumienie Zielonogórskie**	**Nieproporcjonalność wymagań wobec mikro- i małych przedsiębiorców** Projekt nie różnicuje zasadniczo wymagań w zależności od wielkości podmiotu, liczby użytkowników systemu, zakresu wykonywanego zadania publicznego ani możliwości organizacyjnych i technicznych przedsiębiorcy. Tymczasem projekt przewiduje nie tylko wymagania techniczne, lecz także m.in. dokumentowanie procesów zgodnie z BPMN, stosowanie norm i standardów, rozbudowane wymagania dotyczące API oraz – w przypadkach określonych w projekcie – przygotowanie i okresowe testowanie planów ciągłości świadczenia elektronicznych usług publicznych i odtwarzania po awarii. Plany te mają obejmować m.in. analizę ryzyka, RTO, RPO, role i odpowiedzialności, procedury, wymagane zasoby, testowanie i okresowe przeglądy. Wymagania odpowiadające organizacji posiadającej wyspecjalizowane działy IT, bezpieczeństwa i zarządzania procesowego zostają zatem potencjalnie przeniesione również na kilkuosobowe przedsiębiorstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Rozporządzenia określa sposób spełnienia wymagań przez podmioty realizujące zadania publiczne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych używanych do realizacji takich zadań oraz rejestrów publicznych. Nie ma uzasadnienia dla różnicowania wymagań wobec takich systemów i rejestrów w zależności od wielkości podmiotu, ponieważ zadanie publiczne należy wykonywać zgodnie z ustanawiającymi je przepisami, a nie w zależności od podmiotu, który je wykonuje.
9.	**Uwaga ogólna**	**Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji**	Normy krajowe i międzynarodowe są dobrowolne. Zmiana w podejściu do norm w 1994 roku wynikała z przejścia z gospodarki centralnie sterowanej na rynek. Prawo (przepisy ustawy) powinny określać zasadnicze wymagania i cele. Normy techniczne stanowią rozwiązania techniczne, czyli środek spełnienia wymagań prawnych. Prawo nie musi się zmieniać, zmieniają się natomiast normy techniczne, których aktualizowanie wpisane jest w ich istotę. Powołanie w treści rozporządzenia konkretnych norm technicznych nadaje im wiążący charakter, niezależnie od ich aktualizacji w organizacjach normalizacyjnych. Dodatkowo, należy mieć na względzie orzeczenie TSUE C-155/24. Jeśli norma techniczna jest powiązana z obowiązkami wynikającymi z prawa lub wywołuje skutki prawne, dostęp do jej treści nie może być traktowany wyłącznie jako kwestia komercyjna. To wynika z zasady państwa prawnego — społeczeństwo musi znać reguły, których przestrzegania się od nich wymaga. Sytuacja jest uregulowana w zakresie zharmonizowanych norm unijnych. Natomiast rozporządzenie odwołuje się także do norm ISO (zał. - lista norm powołanych w projekcie). Wydaje się celowe wypracowanie w miarę jednolitego podejścia RCL i rządu do powoływania krajowych (PN) i międzynarodowych (ISO) w aktach powszechnie obowiązu-	**Uwaga wyjaśniona** Wszystkie obowiązki ciążące na podmiotach są określone w treści rozporządzenia. Przywołanie w treści rozporządzenia norm ma dwojaki charakter: a) Wskazuje dokument normalizacyjny, który reguluje kwestię formatu lub standardu przywołanego w rozporządzeniu. b) Wskazuje dokument normalizacyjny, którego stosowanie spełnia wymagania określone w przepisach rozporządzenia.

			jącego prawa lub w innych dokumentach dostępnych ogółowi. Dotyczy to także komentowanego projektu rozporządzenia.	
10.	**Uwaga ogólna**	**Osoba fizyczna 1**	w związku z konsultacjami projektu dotyczącego Krajowych Ram Interoperacyjności (RD313) przedstawiam stanowisko praktyka z ponad 7-letnim doświadczeniem w architekturze i wdrażaniu platform chmurowych klasy enterprise. Kierunek projektu oceniam pozytywnie, szczególnie w zakresie interoperacyjności organizacyjnej, semantycznej i technicznej, modelu usługowego, API, rozliczalności, ciągłości działania oraz dostępności i ponownego wykorzystania danych. Widzę jednak istotne ryzyko: samo określenie standardów nie rozwiązuje problemu małych gmin i jednostek, które nie posiadają odpowiednich budżetów, zespołów IT ani kompetencji architektonicznych. W efekcie koszt spełnienia wymagań może stać się barierą dla cyfryzacji najmniejszych JST. Linki do platformy: https://forallx.pl – projekt i koncepcja https://forallx.space/dev – działające demo FORALLX jest platformą usługową łączącą instytucje publiczne, przedsiębiorstwa i obywateli, z warstwą integracji danych, automatyzacji, workflow i AI. Nie proponuję zastępowania istniejących systemów jednym centralnym rozwiązaniem. Celem jest stworzenie nad nimi nowoczesnej warstwy usługowej i integracyjnej, pozwalającej łączyć istniejące systemy poprzez API, modernizować ich warstwę cyfrową, bazodanową i API oraz stopniowo unowocześniać infrastrukturę bez konieczności jednoczesnej wymiany wszystkich systemów. FORALLX może być szybko wdrażany i dostosowywany do indywidualnych potrzeb nawet najmniejszej jednostki. Usługi mogą obejmować integrację systemów, budowę i modernizację API, automatyzację procesów, elektroniczny obieg spraw, monitoring, rozliczalność, modernizację warstwy danych oraz wdrażanie AI. Platforma zakłada modele SaaS, Hybrid SaaS oraz Local SaaS/deployment lokalny. AI może być dostarczana jako usługa, hybrydowo lub w kontrolowanym środowisku jednostki, zależnie od wymagań bezpieczeństwa i charakteru danych. AI traktowana jest jako warstwa platformy, mogąca wspierać m.in. analizę dokumentów i danych, wyszukiwanie informacji, klasyfikację spraw, automatyzację komunikacji i procesów oraz pracę urzędników. Nie wymaga to przekazywania wszystkich danych do zewnętrznych modeli. Projekt KRI przewiduje model usługowy i API, w tym REST jako rozwiązanie domyślne. FORALLX może pełnić rolę warstwy integracyjnej pomiędzy istniejącymi systemami jednostki,	**Uwaga wyjaśniona** Projekt rozporządzenia, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej, nie może nakazywać podmiotom realizującym zadania publiczne stosowania rozwiązania konkretnego producenta.

			obywatelami, przedsiębiorstwami i innymi systemami publicznymi. ServiceNow jest dojrzałym przykładem platformy klasy enterprise, jednak jego model kosztowy może być nieproporcjonalny dla małych jednostek. Niezależne zestawienia wskazują orientacyjnie ok. 100–200 USD za użytkownika miesięcznie dla różnych poziomów ITSM, przed uwzględnieniem wdrożenia, integracji i utrzymania. Nie proponuję „tańszego autorskiego ServiceNow", lecz rozwiązanie zupełnie inne, zoptymalizowane dla administracji lokalnej, w którym jednostka płaci za faktycznie wykorzystywane usługi i zakres wdrożenia. Proponuję pilotaż w kilku jednostkach o różnej skali, obejmujący audyt systemów, integrację API, uruchomienie warstwy usługowej oraz wybranych procesów workflow/AI i pomiar czasu oraz kosztów. Pozwoli to zweryfikować na rzeczywistych procesach efektywność takiego modelu. Na taki pilotaż platforma jest już gotowa. W perspektywie kilku tygodni, będzie można świadczyć usługi platformy również w pozostałych krajach Uni Europejskiej. Platforma była do tego przygotowywana od dnia pierwszego. FORALLX został zbudowany od podstaw do obecnej formy w niecałe 3 tygodnie pracy przez jednego architekta – mnie. Cały development jest udokumentowany historią Git w prywatnym repozytorium GitHub. https://forallx.pl	
11.	**Uwaga ogólna**	**Poczta Polska S.A.**	**Uwaga nr 2: Precyzyjne określenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego oraz granice upoważnienia ustawowego** **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi o wprowadzenie do rozporządzenia jednoznacznego wskazania, które kategorie systemów teleinformatycznych podmiotu niepublicznego realizującego zadania publiczne są objęte obowiązkami, a które pozostają poza zakresem regulacji. Kryterium powinno odwoływać się do funkcjonalnego związku systemu z realizacją zadania publicznego. Rozporządzenie musi mieścić się ściśle w ramach podmiotowych i przedmiotowych upoważnienia ustawowego. Wyrok NSA z dnia 18 listopada 2021 r., II GSK 2050/21, LEX nr 3286415, wskazuje, że możliwość wydania rozporządzenia uwarunkowana jest istnieniem upoważnienia ustawowego, a przepisy rozporządzenia niemające ścisłego odniesienia do treści delegacji nie mogą być stosowane; por. także wyrok NSA z dnia 9 grudnia 2021 r., II GSK 2311/21, LEX nr 3336078, zgodnie z którym pozostawienie organowi upoważnionemu możliwości samodzielnego uregulowania całego kompleksu zagadnień prowadziłoby do nadania	**Uwaga wyjaśniona** Zakres podmiotowy i przedmioty rozporządzenia wynika z ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Obowiązki płynące z rozporządzenia są nałożone na podmioty realizujące zadania publiczne odpowiedzialne za utrzymanie i rozwój systemów teleinformatycznych służących do realizacji zadań publicznych. Oznacza to, że systemy teleinformatyczne nie służące do realizacji zadań publicznych, utrzymywane przez podmiot realizujący zadania publiczne, nie są objęte przepisami rozporządzenia.

			regulacji ustawowej charakteru blankietowego, oraz wyroki NSAz dnia 13 stycznia 2022 r., II GSK 2539/21, LEX nr 3328417 i z dnia 9 grudnia 2021 r., II GSK 1691/21, LEX nr 3444181. W rozporządzeniu nie może pojawić się regulacja podustawowa, która nie znajduje bezpośredniego oparcia w ustawie i nie służy jej wykonaniu. Zgodnie z § 66 ust. 2 zasad techniki prawodawczej wytyczne powinny być bardziej szczegółowe, gdy sprawy przekazywane do uregulowania dotyczą sytuacji prawnej podmiotów niepublicznych. Argument ten należy rozumieć jako wymóg precyzji wytycznych, a nie jako zakwestionowanie kompetencji prawotwórczej Rady Ministrów. Brak doprecyzowania będzie generował ryzyko sporu interpretacyjnego co do zakresu obowiązków Spółki po wejściu rozporządzenia w życie.	
12.	**Uwaga ogólna**	**Krajowa Rada Komornicza**	Jednak projektowane rozwiązania budzą istotne wątpliwości w zakresie ich zastosowania do Krajowej Rady Komorniczej oraz tworzonych, prowadzonych lub administrowanych przez nią systemów teleinformatycznych. Na tym tle szczególnego znaczenia nabiera przebieg prac legislacyjnych nad ustawą z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw. Krajowa Rada Komornicza zgłaszała w toku tych prac zastrzeżenia dotyczące projektowanego objęcia komorników sądowych regulacją. W wyniku zgłoszonych uwag komornicy sądowi zostali wykreśleni z proponowanego wówczas brzmienia art. 2 ust. 3 ustawy o informatyzacji, co Krajowa Rada Komornicza odnotowała jako uwzględnienie w całości postulatów samorządu. Jednocześnie art 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne przewiduje stosowanie określonych obowiązków także do podmiotów innych niż podmioty publiczne, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek ich powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny. W ocenie Krajowej Rady Komorniczej przebieg prac legislacyjnych przemawia za przyjęciem, że intencją ustawodawcy było nieobejmowanie komorników sądowych obowiązkami wynikającymi z omawianej regulacji. Wykreślenie komorników sądowych z projektowanego brzmienia art 2 ust. 3 było bowiem bezpośrednim następstwem zgłoszonych uwag. Okoliczność ta nie rozstrzyga Rady Komorniczej jako odrębnego	**Uwaga wyjaśniona** Zakres podmiotowy projektowanego rozporządzenia wynika z przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy, jej przepisy stosuje się do określonych kategorii podmiotów publicznych wskazanych w tym przepisie. Ponadto zgodnie z art. 2 ust. 1a tej ustawy wybrane przepisy ustawy stosuje się również do podmiotów innych niż podmioty publiczne, realizujących zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia takich zadań przez podmiot publiczny. Takie podmioty są obowiązane do realizacji niektórych zadań wynikających z ustawy w tym dotyczące: - przeprowadzania ocen interoperacyjności krajowej przed wprowadzeniem zmian w rejestrze publicznym lub w systemie teleinformatycznym używanym do realizacji zadań publicznych (art. 12n), - realizacji zadań publicznych przy użyciu systemów teleinformatycznych spełniających wskazane wymagania (art. 13 ust. 1), - przygotowania i zapewniania aktualności informacji o API systemu teleinformatycznego używanego do realizacji zadań publicznych (art. 13 ust. 5) - prowadzenia rejestru publicznego zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla rejestrów publicznych (art. 14 ust. 1). W konsekwencji ocena zakresu stosowania przepisów projektowanego rozporządzenia do Krajowej Rady Komor-

			podmiotu posiadającego osobowość prawną i wykonującego ustawowo powierzone zadania, w tym przy wykorzystaniu prowadzonych przez nią systemów teleinformatycznych. Odrębnej i szczególnie pogłębionej analizy wymaga zatem wpływ projektowanej regulacji na systemy teleinformatyczne tworzone, prowadzone lub administrowane przez Krajową Radę Komorniczą. Krajowa Rada Komornicza będąca organem samorządu komorniczego i posiadająca osobowość prawną (art. 196 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych dalej: ,,u.k.s") wykonuje szereg szczegółowo określonych w ustawie obowiązków, w. tym takich, których realizacja wymaga prowadzenia lub wykorzystywania systemów teleinformatycznych. Do zakresu działania Krajowej Rady Komorniczej należy m.in. utworzenie i prowadzenie systemu teleinformatycznego obsługującego elektroniczne licytacje publiczne (art. 202 ust. 1 pkt 19 u.k.s.). Krajowa Rada Komornicza prowadzi również w systemie teleinformatycznym listę komorników, listę zastępców komorników wykaż asesorów komorniczych oraz listę aplikantów komorniczych (art 216 i następne u.k.s.). Dane zawarte w tych systemach służą m.in. automatycznej weryfikacji osób uprawnionych przez sądy, Ministra Sprawiedliwości i Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz współpracy z innymi systemami teleinformatycznymi. W odniesieniu do tych systemów Krajowa Rada Komornicza może być zatem bezpośrednim adresatem obowiązków wynikających z projektowanej regulacji, w zakresie, w jakim systemy te służą realizacji ustawowo powierzonych zadań publicznych. Wymaga zatem rozstrzygnięcia, czy uporządkowane zbiory danych prowadzone przez Krajową Radę Komorniczą należy kwalifikować jako rejestry publiczne w rozumieniu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Przyjęcie takiej kwalifikacji oznaczałoby bowiem zastosowanie nie tylko wymagań odnoszących się do systemów teleinformatycznych służących realizacji zadań publicznych, lecz również szczególnych obowiązków przewidzianych dla rejestrów publicznych, w tym dotyczących rozliczalności operacji na danych, oznaczania czasu ich utworzenia i modyfikacji, zasad dostępu czy mechanizmów wymiany danych. Projekt rozporządzenia oraz Ocena Skutków Regulacji nie identyfikują jednak systemów prowadzonych przez Krajową Radę Komorniczą ani nie określają zakresu zmian, które byłyby	niczej wymaga uwzględnienia przepisów stanowiących podstawę ich realizacji. Jednocześnie projekt rozporządzenia nie przesądza o kwalifikacji konkretnych systemów teleinformatycznych wykorzystywanych przez poszczególne podmioty. Za systemy teleinformatyczne używane do realizacji zadań publicznych należy uznać te systemy, które służą wykonywaniu zadań publicznych wynikających z przepisów prawa, niezależnie od tego, czy są wykorzystywane przez podmiot publiczny, czy przez inny podmiot realizujący takie zadania. Ocena w tym zakresie powinna uwzględniać funkcję danego systemu oraz cel jego wykorzystania, a nie wyłącznie jego właściciela.

			konieczne do zapewnienia ich zgodności z projektowanymi wymaganiami. Dotyczy to w szczególności przywołanego systemu teleinformatycznego obsługującego elektroniczne licytacje publiczne. Charakter tego systemu zasadniczo różni się od typowego systemu służącego świadczeniu elektronicznych usług administracji publicznej. System obsługuje czynności wykonywane w ramach postępowania egzekucyjnego, a dostęp do poszczególnych funkcjonalności i danych jest związany z rolą użytkownika oraz jego uprawnieniami wynikającymi z przepisów prawa. Automatyczne zastosowanie do takiego systemu ogólnych wymagań dotyczących API, bez uwzględnienia jego procesowego charakteru oraz szczególnych zasad dostępu, bezpieczeństwa i ochrony danych, wymaga co najmniej odrębnej analizy. Regulacja powinna umożliwiać uwzględnienie specyfiki takich systemów, w szczególności w zakresie ograniczania dostępu do interfejsów, zakresu udostępnianych funkcjonalności oraz stosowanych mechanizmów uwierzytelniania i autoryzacji. Podobna analiza powinna zostać przeprowadzona w odniesieniu do systemu, w którym prowadzone są ustawowe listy i wykazy dotyczące komorników, zastępców komorników, asesorów i aplikantów, tym bardziej że system ten już obecnie współdziała z systemami sądowymi oraz systemami Krajowej Administracji Skarbowej. W tym przypadku istotne jest ustalenie, które z projektowanych obowiązków stanowią rzeczywistą wartość dodaną dla istniejących mechanizmów wymiany danych, a które powodowałyby jedynie konieczność technicznego dostosowania już funkcjonujących i zabezpieczonych kanałów integracji. Jednocześnie nie każdy system teleinformatyczny wykorzystywany przez Krajową Radę Komorniczą powinien być automatycznie kwalifikowany jako system używany do realizacji zadań publicznych. O zastosowaniu projektowanych wymagań powinien decydować charakter konkretnego zadania realizowanego przy wykorzystaniu danego systemu. **Z uwagi na powyższe, w ocenie Krajowej Rady Komorniczej niezbędne jest:** 1) wskazanie, czy i w jakim zakresie projektowane obowiązki znajdują zastosowanie do Krajowej Rady Komorniczej jako odrębnego od komorników sądowych podmiotu wykonującego ustawowo powierzone zadania publiczne; 2) wskazanie, które kategorie systemów teleinformatycznych wykorzystywanych przy wykonywaniu zadań przez Krajową	

			Radę Komorniczą należy uznać za systemy teleinformatyczne używane do realizacji zadań publicznych;	
Uwagi szczegółowe				
13.	**§ 1**	**Związek Banków Polskich**	§ 1 projektu wskazuje, że rozporządzenie określa minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych i wymiany danych z podmiotami publicznymi. Takie brzmienie może rodzić wątpliwości interpretacyjne w przypadku podmiotów, które – jak banki – korzystają systemowo z rejestrów publicznych lub API administracji publicznej, również w ramach własnej działalności i bez realizowania zadania publicznego. **Samo korzystanie z danych udostępnianych przez rejestr publiczny lub z API podmiotu publicznego nie powinno powodować objęcia systemu banku wymaganiami KRI tylko z tego powodu. Ponadto, jeżeli określony system lub jego część podlega wymaganiom rozporządzenia w związku z realizacją zadania publicznego, zasadne jest jednoznaczne określenie granic stosowania tych wymagań. W rozbudowanych środowiskach teleinformatycznych infrastruktura, komponenty i usługi mogą być współdzielone również z procesami niezwiązanymi z realizacją zadania publicznego. Postulujemy zatem doprecyzowanie, że wymagania rozporządzenia stosuje się wyłącznie w zakresie funkcji, procesów, danych, interfejsów i zasobów wykorzystywanych do realizacji zadania publicznego lub wymiany danych objętej regulacją, a nie do całej infrastruktury danego podmiotu.**	**Uwaga wyjaśniona** Obowiązki płynące z projektu rozporządzenia są nałożone na podmioty realizujące zadania publiczne odpowiedzialne za utrzymanie i rozwój systemów teleinformatycznych służących do realizacji zadań publicznych. Oznacza to, że systemy teleinformatyczne nie służące do realizacji zadań publicznych, a korzystające z danych udostępnianych przez rejestr publiczny lub z API publicznego systemu teleinformatycznego, nie są ze względu na sam fakt korzystania z takich danych objęte przepisami rozporządzenia.
14.	**§ 2 pkt 6**	**Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji**	W definicji dostępności (§ 2. pkt. 6) wyrażenie "w czasie zadeklarowanym przez podmiot używający systemu teleinformatycznego do realizacji zadań publicznych" wydaje się zbędne. Jest oczywistym, że z dostępu można korzystać na warunkach określonych przez podmiot udostępniający, który uwzględnia interesy użytkowników.	**Uwaga wyjaśniona** Wyrażenie jest konieczne, aby podmiot używający systemu teleinformatycznego do realizacji zadań publicznych deklarował czas jego dostępności, a użytkownicy systemu mogli oczekiwać dostępności systemu na zadeklarowanym poziomie.
15.	**§ 2 pkt 14**	**Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji**	Wątpliwe jest tworzenie nowych wyrażeń na zasadzie kalki językowej. Wydaje się, że "zdolność utrzymania systemu" zawiera w sobie jego zmiany w celu poprawy, korekty błędów lub dostosowania do zmian środowiska i wymagań.	**Uwaga uwzględniona** Zamiast pojęcia „zdolność utrzymania systemu" użyto pojęcia „pielęgnowalność” („maintainability”). W normie ISO/IEC 25010 pojęcie to oznacza zakres cech systemu teleinformatycznego takich, jak: • modularność, • możliwość ponownego użycia, • analizowalność,

				• testowalność, • modyfikowalność.
16.	**§ 2 pkt 26**	**Sieć Badawcza Łukasiewicz**	Błąd w numeracji	**Uwaga uwzględniona**
17.	**§ 2 pkt 26**	**Poczta Polska S.A.**	Błąd numeracji w § 2 projektu: po pkt 24 (wydajność) następuje pkt 26 (zasób systemu teleinformatycznego), przy braku pkt 25.	**Uwaga uwzględniona**
18.	**§ 3 ust. 4 pkt 2**	**Osoba fizyczna 2**	Należy wprowadzić ogólny obowiązek sporządzania, publikowania i aktualizowania kompletnej dokumentacji struktury oraz semantyki danych przetwarzanych w rejestrach publicznych lub udostępnianych przez systemy teleinformatyczne. Dokumentacja powinna być publicznie dostępna w internecie. **Uzasadnienie** Obecne brzmienie przepisu odwołuje się do informacji publikowanych w repozytorium interoperacyjności, ale nie ustanawia jednoznacznego obowiązku przygotowania pełnego opisu konkretnego zbioru danych. Nie określa również minimalnego zakresu dokumentacji, podmiotu odpowiedzialnego za jej opracowanie, miejsca publikacji ani zasad aktualizacji. Analogiczne podejście zastosowano w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2023/138 dotyczącym zbiorów danych o wysokiej wartości. Przewiduje ono opisanie zbiorów w pełnej i publicznie dostępnej w internecie dokumentacji, zawierającej co najmniej opis struktury i semantyki danych. **Proponowany kierunek zmiany** Przepis powinien wskazywać minimalny zakres dokumentacji, obejmujący w szczególności opis obiektów i elementów danych, znaczenie atrybutów, typy i zakresy wartości, identyfikatory, relacje i krotności, słowniki oraz listy kodowe, reguły jakości i walidacji, maszynowo czytelne schematy, zasady wersjonowania, historię zmian oraz powiązanie dokumentacji z reprezentacjami danych i interfejsami API. **Punkty odniesienia** • Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/138	**Uwaga wyjaśniona** Obowiązek publikacji w repozytorium interoperacyjności metadanych rejestrów publicznych oraz informacji o interfejsach programistycznych aplikacji systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych wynika z art. 12k ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Artykuł ten oraz inne artykuły ustawy określają szczegółowo zakres takich informacji do publikacji w repozytorium interoperacyjności, a także minimalny zakres dokumentacji, podmiot odpowiedzialny za jej opracowanie, miejsce publikacji oraz zasady aktualizacji.
19.	**§ 3 ust. 4 pkt 4**	**Osoba fizyczna 2**	Wymaganie dotyczące stosowania formatów plików określonych w załącznikach nr 2 i 3 należy przenieść do środków zapewniających interoperacyjność techniczną albo uzupełnić o wyjaśnienie jego związku z interoperacyjnością semantyczną. **Uzasadnienie** Format pliku określa przede wszystkim techniczny lub syntaktyczny sposób zapisu i wymiany danych.	**Uwaga wyjaśniona** Interoperacyjność semantyczna zapewnia zachowanie i rozumienie precyzyjnego formatu i znaczenia wymienianych danych w trakcie całego procesu wymiany między stronami. Z tego względu – zgodnie z przepisami projektu rozporządzenia – interoperacyjność na poziomie semantycznym osiągana jest m.in. przez stosowanie

			Interoperacyjność semantyczna wymaga natomiast zachowania wspólnego znaczenia danych, ich modeli, identyfikatorów, słowników oraz reguł interpretacji. Samo użycie tego samego formatu nie zapewnia zgodności semantycznej. **Proponowany kierunek zmiany** Należy skorygować systematykę § 3 ust. 4 pkt 4 albo wyraźnie rozdzielić wymagania dotyczące technicznego formatu wymiany od wymagań dotyczących modeli, znaczenia i interpretacji danych.	przez podmiot realizujący zadania publiczne formatów oraz standardów zapewniających dostęp do danych udostępnianych za pomocą systemów teleinformatycznych, używanych do realizacji zadań publicznych, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
20.	**§ 4**	**Poczta Polska S.A.**	**Proporcjonalność obowiązku oceny interoperacyjności krajowej oraz ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa** Projekt w § 4 wprowadza obowiązek przeprowadzenia oceny interoperacyjności krajowej, z uwzględnieniem elementów wskazanych w załączniku nr 4 do projektu oraz obowiązek publikacji sprawozdania z tej oceny w repozytorium interoperacyjności. Standard unijny jest w tym zakresie węższy. Motyw 18 preambuły rozporządzenia 2024/903 wskazuje, że konserwacja bez istotnych zmian, aktualizacje bezpieczeństwa lub aktualizacje techniczne oraz proste zamówienia standardowego sprzętu ICT nie prowadzą do obowiązkowej oceny interoperacyjności. Zgodnie z art. 3 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia 2024/903 ocena nie jest wymagana ponownie, gdy została już przeprowadzona albo gdy wymogi są wdrażane rozwiązaniami dostarczanymi przez podmioty Unii. Zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia 2024/903 publikacja sprawozdania nie może naruszać praw własności intelektualnej, tajemnicy przedsiębiorstwa, porządku ani bezpieczeństwa publicznego. **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi o wprowadzenie do przepisów krajowych analogicznych wyłączeń przedmiotowych oraz wyraźnej klauzuli ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i informacji istotnych dla bezpieczeństwa systemów przy publikacji sprawozdań w repozytorium.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z § 4 ust. 1 projektu rozporządzenia „Podmiot realizujący zadania publiczne przeprowadza ocenę interoperacyjności krajowej, o której mowa w art. 12n ust. 1 ustawy o informatyzacji, na poziomach interoperacyjności wskazanych w § 3 ust. 1.” Z kolei art. 12n ust. 4 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne określa, że „Przepisu ust. 1 nie stosuje się do działań prowadzonych w stosunku do systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych oraz do rejestrów publicznych niewpływających na ich interoperacyjność, w szczególności do konserwacji oprogramowania, aktualizacji w zakresie bezpieczeństwa lub aktualizacji technicznych.” Przepisy ww. ustawy, na gruncie których sformułowano obowiązek przeprowadzania oceny interoperacyjności krajowej, nie wyłączają stosowania innych przepisów prawa, w tym dotyczących ochrony wybranych kategorii informacji. W związku z tym wyniki oceny interoperacyjności krajowej nie powinny zawierać informacji, wyłączonych z publikacji na podstawie innych przepisów szczególnych lub przepisów wyższego rzędu.
21.	**§ 5 ust. 4**	**Poczta Polska S.A.**	Niespójność publikatorów: ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne powołana jest w § 5 ust. 4 projektu jako Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 z późn. zm., natomiast w załączniku nr 1 jako Dz. U. z 2024 r. poz. 1290.	**Uwaga uwzględniona**
22.	**§ 9**	**Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji**	W odniesieniu do § 9 wypada zauważyć, że wdrożenie w innych państwach członkowskich danych kontaktowych pojedynczego punktu obejmuje także: numer telefonu, adres siedziby punktu i URL strony podmiotowej. Wdrożenie polskie wydaje się minimalistyczne. Wydaje się, że projektodawca	**Uwaga uwzględniona** Dla punktu kontaktowego dodano również adres strony podmiotowej podmiotu prowadzącego rejestr publiczny w Biuletynie Informacji Publicznej.

			kierował się potrzebą ograniczenia kontaktu obywateli z organami administracji rządowej.	
23.	**§ 10 ust. 1**	**Poczta Polska S.A.**	**Model usługowy jako rozwiązanie domyślne oraz określoność przesłanki odstępstwa** 6.1. **Stan projektowany:** Zgodnie z § 10 ust. 1 projektu dla systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych stosuje się rozwiązania oparte na modelu usługowym. Model usługowy zdefiniowano w § 2 pkt 9 projektu jako model architektury, w którym zdefiniowano stanowiące odrębną całość funkcje systemu oraz opisano sposób korzystania z tych funkcji przy pomocy interfejsów programistycznych aplikacji, zgodnie z architekturą zorientowaną na usługi (ang. Service Oriented Architecture, SOA). Zgodnie z § 10 ust. 2 projektu dopuszczalne jest zastosowanie innego modelu architektury w przypadkach uzasadnionych specyfiką podmiotu realizującego zadania publiczne lub świadczonych przez niego elektronicznych usług publicznych. Spółka podkreśla, że uwaga niniejsza dotyczy wyłącznie warstwy modelu architektury (SOA); zagadnienia protokołów komunikacyjnych, w tym relacji między architekturą REST a protokołem SOAP, są przedmiotem uwagi nr 8. **Zakres zastrzeżenia:** Spółka nie kwestionuje kompetencji prawotwórczej do uregulowania modelu architektury: określenie modelu architektury oraz specyfikacji interfejsów programistycznych aplikacji mieści się w zakresie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych objętych upoważnieniem ustawowym. Spółka nie kwestionuje również samej zasady modelu usługowego, która obowiązuje już na gruncie dotychczas obowiązującego rozporządzenia w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności. Zastrzeżenie Spółki dotyczy wyłącznie określoności przesłanki odstępstwa z § 10 ust. 2 projektu oraz przewidywalności jej stosowania. **Uzasadnienie:** Projekt posługuje się dwiema, identycznie brzmiącymi przesłankami odstępstwa: pierwszą wobec modelu architektury (§ 10 ust. 2 projektu), drugą wobec dopuszczalności protokołu SOAP (załącznik nr 5 do projektu). Uzasadnienie projektu doprecyzowuje jednak wyłącznie drugą z nich, wskazując na przypadki wymagające ponadstandardowego poziomu bezpieczeństwa lub złożonych transakcji o właściwościach ACID, natomiast wobec § 10 poprzestaje na stwierdzeniu, że przepis określa kwestię architektury systemu. Ta asymetria czyni przesłankę odstępstwa od modelu usługowego nieprzewidywalną w	**Uwaga wyjaśniona** Celem § 10 ust. 2 jest pozostawienie podmiotom realizującym zadania publiczne odpowiedniej elastyczności w doborze architektury systemów teleinformatycznych. Z uwagi na różnorodność zadań publicznych oraz dynamiczny rozwój technologii nie jest zasadne tworzenie zamkniętego katalogu okoliczności uzasadniających odstępstwo od modelu usługowego. Przesłanka "specyfiki podmiotu realizującego zadania publiczne lub świadczonych przez niego elektronicznych usług publicznych" ma charakter celowo ogólny i powinna być oceniana z uwzględnieniem wymagań określonych w § 11 ust. 1, w szczególności w zakresie przydatności funkcjonalnej, niezawodności, przenoszalności i pielęgnowalności systemu teleinformatycznego. Projekt wymaga dokumentowania odstępstwa od stosowania modelu usługowego, jednak nie przewiduje obowiązku uzyskiwania zgody organu administracji ani publikowania informacji o zastosowaniu odstępstwa, wobec czego decyzja w tym zakresie należy do podmiotu realizującego zadania publiczne, który powinien posiadać dokumentację uzasadniającą przyjęte rozwiązanie architektoniczne. Nie zachodzi potrzeba dalszego doprecyzowania przepisu na poziomie normatywnym.

			stosowaniu. Dodatkowo, w odróżnieniu od materii pokrewnych, dla których projekt konsekwentnie odsyła do norm (architektura systemu, dokumentowanie procesów, zarządzanie usługami), architektura zorientowana na usługi nie została powiązana z żadną normą jednostki normalizacyjnej, co pozostaje w kolizji z § 3 ust. 7 oraz z wymogiem zapewnienia przenoszalności i pielęgnowalności systemów, o którym mowa w § 11 ust. 1 projektu. **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi, w kolejności od postulatu najmniej ingerującego w treść projektu: 1) o doprecyzowanie jakie okoliczności wyczerpują przesłankę specyfiki podmiotu lub świadczonych usług z § 10 ust. 2 projektu, na wzór wyjaśnienia przyjętego wobec protokołu SOAP; 2) o przesądzenie, że dla skorzystania z odstępstwa wystarczające jest udokumentowanie uzasadnienia w analizie wewnętrznej podmiotu, bez obowiązku uzyskania zgody organu oraz bez obowiązku publikacji; 3) o ujednolicenie przesłanek odstępstwa w warstwie architektury oraz w warstwie protokołu, tak aby jedna udokumentowana analiza była wystarczająca dla obu rozstrzygnięć.	
24.	**§ 11 ust. 5 pkt 3 i 4**	**Poczta Polska S.A.**	**Rejestry publiczne, rozliczalność oraz parametry ciągłości działania** Projekt wprowadza obowiązek zapewnienia rozliczalności wszystkich operacji na danych rejestru publicznego oraz obowiązek posiadania planów ciągłości działania i przywracania po awarii z określeniem parametrów RTO i RPO. **Wniosek Spółki:** Spółka dostrzega, że § 11 ust. 5 pkt 3 i 4 projektu wiąże obowiązek określenia docelowych wartości RTO i RPO wyłącznie z usługami i procesami uznanymi za priorytetowe. Projekt nie określa jednak kryteriów, według których usługa lub proces mają być uznane za priorytetowe, ani podmiotu właściwego do dokonania takiej kwalifikacji. Spółka wnosi o uzupełnienie § 11 projektu o kryteria priorytetyzacji lub o wyraźne wskazanie, że kwalifikacji dokonuje podmiot prowadzący system teleinformatyczny w ramach analizy ryzyka.	**Uwaga wyjaśniona** Podmiotem właściwym do kwalifikacji elektronicznych usług publicznych i procesów służących do ich realizacji jako priorytetowe jest podmiot realizujący zadania publiczne, świadczący takie usługi i realizujące takie procesy. Taka kwalifikacja powinna wynikać z analiz ryzyka przeprowadzonych przez podmiot.
25.	**§ 12**	**Związek Banków Polskich**	Projekt przewiduje możliwość stosowania limitów per adres IP oraz per API-Key, białe i czarne listy, a także dynamiczne zasady ograniczania ruchu. W przypadku dużych klientów instytucjonalnych znaczna liczba prawidłowych zapytań może być realizowana przez współ-	**Uwaga wyjaśniona** Projekt przewiduje możliwość stosowania limitów w odniesieniu do przytoczonych aspektów API, ale nie nakłada obowiązku ich stosowania. Ewentualne kryteria kwalifikowania klientów do białych list i stosowania wobec

			dzieloną infrastrukturę i pochodzić z ograniczonej liczby adresów IP. Limitowanie oparte na adresie IP może zatem prowadzić do niezamierzonego ograniczenia prawidłowego ruchu instytucjonalnego. Projekt nie określa również szczegółowych kryteriów kwalifikowania klientów do białych list i stosowania wobec nich odmiennych limitów. **Postulujemy, aby zasady limitowania były obiektywne, transparentne i proporcjonalne, a adres IP nie był jedynym kryterium określania limitu. Powinny zostać określone również jasne zasady przyznawania wyższych limitów, kwalifikowania klientów do białych list oraz informowania o istotnych zmianach polityki limitowania.**	nich odmiennych limitów powinny być ustalane przez podmiot realizujący zadania publiczne i wynikać ze specyfiki podmiotu realizującego zadania publiczne lub świadczonych przez niego elektronicznych usług publicznych
26.	**§ 13 ust 1**	**Poczta Polska S.A.**	Sprzeczność wewnętrzna w zakresie kodowania znaków: § 13 ust 1 projektu nakazuje stosowanie standardu UTF-8, a uzasadnienie projektu wskazuje wprost na rezygnację z UTF-16, natomiast załącznik nr 2 część A pkt 1.1 nadal dopuszcza pliki ,txt w standardzie UTF-8 lub UTF-16.	**Uwaga uwzględniona** Usunięto odwołanie do UTF dla plików txt, ponieważ ogólna zasada kodowania znaków jest zapisana w § 13 ust. 1.
27.	**§ 14 ust. 4**	**Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji**	W odniesieniu § 14. 4 należy zauważyć, że zakończyło się ostatnie głosowanie nad wersją 4 normy EN 301 549. Zostanie ona opublikowana w J.O. Unii przed końcem bieżącego roku. Od tego momentu jako zharmonizowana norma europejska, będzie obowiązkowym (dla każdego państwa członkowskiego Unii) punktem odniesienia dla weryfikacji dostępności systemów teleinformatycznych. PIIT proponuje wykreślenie "V3.2.1:2021". Obecne brzmienie spowoduje, już w tym roku, kolizję przepisów prawa unijnego i krajowego.	**Uwaga uwzględniona**
28.	**§ 15**	**Związek Banków Polskich**	§ 15 projektu nadal odwołuje się do struktur określonych w schematach XML udostępnionych w repozytorium interoperacyjności. Jednocześnie załącznik nr 5 przewiduje dla REST API stosowanie JSON, JSON Schema, JSON API i JSON-LD, przy czym XML ma charakter dodatkowy. Projekt nie określa jednoznacznie relacji pomiędzy modelem danych wynikającym z XML Schema a modelem wykorzystywanym w JSON Schema. Może to prowadzić do rozbieżności m.in. w zakresie typów danych, atrybutów, wartości słownikowych czy sposobu reprezentacji identyfikatorów. **Postulujemy ustanowienie jednego spójnego modelu semantycznego danych oraz zapewnienie równoważnych XML Schema i JSON Schema wraz z zasadami ich mapowania i wspólnego wersjonowania.** Zmiana modelu danych wpływająca na kompatybilność integracji powinna podlegać zasadom analogicznym do zmiany wersji API.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z projektem rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie repozytorium interoperacyjności struktury danych i znaczenie danych zawartych w tych strukturach dla danych gromadzonych w rejestrze publicznym, o których mowa w art. 12k ust. 3 pkt 1 lit. g ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, są publikowane jako schematy XML i JSON. Ministerstwo Cyfryzacji przygotowuje wersjonowany model dla struktur i znaczenia danych w rejestrach publicznych, wymagany dla przygotowania oraz publikacji schematów XML i JSON w repozytorium interoperacyjności. Po zakończeniu prac nad modelem zostanie on udostępniony podmiotom zobowiązanym do takiej publikacji.

29.	**§ 15 ust. 1–3**	**Osoba fizyczna 2**	Należy zrezygnować z obowiązkowego odwoływania się wyłącznie do schematów XML i sformułować wymaganie w sposób neutralny technologicznie. Powinno ono dopuszczać maszynowo czytelny schemat właściwy dla stosowanego formatu lub standardu wymiany danych. **Uzasadnienie** Wymiana danych jest obecnie realizowana nie tylko w XML, lecz również w JSON i innych reprezentacjach. W takich przypadkach naturalnym narzędziem opisu i walidacji struktury może być na przykład JSON Schema. Wyłączność schematów XML może powodować konieczność tworzenia sztucznych odwzorowań i utrudniać stosowanie nowoczesnych standardów API. **Proponowany kierunek zmiany** Przepis powinien wymagać zgodności z opublikowanym modelem semantycznym obiektu, jego atrybutami, typami i zakresami wartości, pozostawiając wybór technicznego języka schematu właściwego dla reprezentacji. Jeżeli schemat XML ma pozostać modelem referencyjnym, należy określić zasady tworzenia, publikowania i utrzymywania wiążących odwzorowań do innych reprezentacji.	**Uwaga wyjaśniona** W obowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. *w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych,* jak również w projekcie, do definiowania układu informacji polegającego na określeniu elementów informacyjnych oraz powiązań między tymi elementami wprowadzono wymóg stosowania standardu opisu definicji struktury dokumentów zapisanych w formacie XML, czyli XSD. Z kolei w projekcie rozporządzenia do definiowania układu danych polegającego na określeniu elementów, ich powiązań oraz zasad poprawności strukturalnej wskazano również JSON Schema. Standard JSON jest określony w projekcie rozporządzenia zarówno jako format kodowania połączonych danych w dokumencie tekstowym, jak i format reprezentacji danych dla REST API. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne w przypadku, gdy w przepisach prawa został wskazany organ właściwy do określenia wzoru dokumentu - jeżeli przepisy te nie wykluczają przesyłania dokumentów drogą elektroniczną - organ ten przekazuje ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji wzór dokumentu elektronicznego w celu umieszczenia go w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych. Struktury danych zawartych w rejestrach publicznych są wykorzystywane w tworzeniu wzorów dokumentów elektronicznych, które są publikowane w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych Natomiast zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 października 2006 r. w sprawie niezbędnych elementów struktury dokumentów elektronicznych dokumenty elektroniczne przygotowane do przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej sporządza się w formacie XML. Oznacza to, że publikacja w repozytorium interoperacyjności musi także obejmować schematy XML, które są

				wykorzystywane w tworzeniu wzorów dokumentów elektronicznych. Ze względu na powyższe wymagania rozporządzenia w sprawie niezbędnych elementów struktury dokumentów elektronicznych zachowano w projekcie rozporządzenia odwołanie do struktury określonej w ramach schematów XML udostępnionych w repozytorium interoperacyjności, jednocześnie zapewniając, że takie struktury – oprócz XSD – będą publikowane także w JSON Schema.
30.	**§ 16 ust. 4**	**Poczta Polska S.A.**	**Retencja zapisów (dzienników systemowych** Projekt przewiduje, w § 16 ust. 4, przechowywanie zapisów dzienników systemowych przez okres uzasadniony i proporcjonalny wobec celu przetwarzania, w razie braku przepisów odrębnych. W zestawieniu z obowiązkiem zapewnienia rozliczalności wszystkich operacji na danych rejestru publicznego klauzula ta tworzy ryzyko rozbieżnych ocen nadzorczych. **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi o wprowadzenie minimalnego i maksymalnego okresu retencji albo o wyraźne odesłanie do zasad określonych w polityce bezpieczeństwa informacji podmiotu.	**Uwaga uwzględniona** Zaktualizowano brzmienie § 16 ust. 4:” Podmiot realizujący zadania publiczne przechowuje informacje w dziennikach systemowych przez okres wskazany w przepisach odrębnych, a w przypadku braku przepisów odrębnych przez 2 lata.”
31.	**§ 19**	**Związek Banków Polskich**	§ 19 projektu przewiduje, że systemy teleinformatyczne funkcjonujące w dniu wejścia w życie rozporządzenia należy dostosować do nowych wymagań przy ich pierwszej istotnej zmianie, jednak nie później niż w terminie dwóch lat od wejścia w życie rozporządzenia. Projekt nie definiuje jednak pojęcia „istotnej zmiany”. Jednocześnie dostosowywanie wielu systemów administracji publicznej w tym samym okresie może powodować konieczność przeprowadzenia przez klientów instytucjonalnych wielu równoległych migracji. Postulujemy doprecyzowanie pojęcia „istotnej zmiany” oraz zapewnienie, że dostosowanie systemu do nowych wymagań nie będzie prowadziło do wyłączenia dotychczasowego interfejsu bez zapewnienia klientom odpowiedniego okresu migracyjnego. W okresie migracyjnym powinien być utrzymywany dotychczasowy interfejs albo równoważny mechanizm przejściowy, pozwalający na zachowanie ciągłości procesów korzystających z rejestrów publicznych.	**Uwaga nieaktualna** Paragraf 19 został usunięty z projektu rozporządzenia.
32.	**Załącznik nr 1 l.p. 1**	**Sieć Badawcza Łukasiewicz**	Dwa razy „małe L” zamiast cyfry „11”	**Uwaga uwzględniona**

33.	**załącznik nr 2**	**Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji**	Dokonanie zmian w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności (KRI) poprzez ustanowienie preferencji dla w pełni otwartych, niezależnych od producenta standardów formatów plików, w szczególności standardu Open Document Format (ODF – ISO/IEC 26300) dla dokumentów przeznaczonych do edycji oraz formatu PDF/A (ISO 19005) dla dokumentów przeznaczonych wyłącznie do odczytu i archiwizacji. Jednocześnie należy przewidzieć okres przejściowy, nie dłuższy niż 5 lat, w którym dopuszczalne byłoby stosowanie obecnie wykorzystywanych formatów, w szczególności DOCX oraz pokrewnych XLSX i PPTX, przy czym w tym okresie podmioty publiczne powinny stopniowo dostosowywać systemy i procesy do preferowanych, otwartych standardów.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, który wchodzi w życie 23.02.2027 r., Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe sposoby realizacji obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1, uwzględniając zasady neutralności technologicznej i otwartości używanych standardów oraz specyfikacji oraz zgodności z opublikowanymi normami zatwierdzonymi przez międzynarodową, europejską lub krajową jednostkę normalizacyjną. Office Open XML File Formats, tj. pliki w formatach docx, xlsx, pptx, są określone przez międzynarodową normę ISO/IEC 29500. Jednocześnie pliki typu Microsoft Word, Microsoft Excell i Microsoft Office PowerPoint, bazujące na wewnętrznym standardzie firmy Microsoft, zostały usunięte z rozporządzenia.
34.	**załącznik nr 2 l.p. A 1.1**	**Sieć Badawcza Łukasiewicz**	Paragraf 13 wymaga UTF-8, a w opisie pliku TXT jest dopuszczona wersja UTF-16. Jeżeli ma to być wyjątek np. kompatybilność z istniejącym systemem to powinno być to jasno opisane. W dokumencie : „Uzasadnienia do projektu" jest pewne wyjaśnienie, które informuje o rezygnacji ze stosowania UTF-16.	**Uwaga uwzględniona** Wyjaśnienie zostało podane w odpowiedzi na uwagę nr 26.
35.	**załącznik nr 2 l.p. A 1.2**	**Sieć Badawcza Łukasiewicz**	Nie powinno się stosować nazwy „Open Document Format" do plików PDF, gdyż Open Document Format to plik ODF. Jeżeli użyto tej nazwy jako okreslenia dla otwartego formatu dokumentów to proponuję to zmienić na „otwarty format dokumentów".	**Uwaga uwzględniona**
36.	**załącznik nr 2 l.p. A 1.4**	**Poczta Polska S.A.**	**Uwaga nr 1: Utrzymanie otwartego katalogu formatów danych w załączniku nr 2, uwaga o znaczeniu zasadniczym** Projekt w części A pkt 1.4 załącznika nr 2 dopuszcza formaty docx, xlsx i pptx z powołaniem normy ISO/IEC 29500, obok formatów rodziny ODF wskazanych w pkt 1.3, ISO/IEC 26300, oraz formatu PDF wskazanego w pkt 1.2, ISO 19005 i ISO 32000. **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi o utrzymanie powyższego katalogu w niezmienionym, otwartym kształcie i sprzeciwia się	**Uwaga uwzględniona**

			ewentualnemu zawężeniu go wyłącznie do formatów ODF i PDF/A. Alternatywnie można wskazać formaty rodziny ODF jako preferowane, przy zachowaniu dopuszczalności formatów ISO/IEC 29500, bez charakteru wykluczającego. 1. Ewentualne wyeliminowanie formatów ISO/IEC 29500 pozostawałoby w sprzeczności z zasadą neutralności technologicznej wyrażoną w § 3 ust. 2 projektu. Eliminacja jednej normy ISO przy pozostawieniu drugiej oznaczałaby wybór konkretnej technologii, a nie zapewnienie otwartości. 2. Zawężenie byłoby niezgodne z § 3 ust. 7 projektu, zgodnie z którym interoperacyjność osiąga się przez uwzględnianie norm zatwierdzonych przez międzynarodowe, europejskie lub krajowe jednostki normalizacyjne. ISO/IEC 29500 jest normą międzynarodową o tym samym statusie formalnym co ISO/IEC 26300. 3. Dla Spółki zawężenie katalogu oznaczałoby konieczność konwersji lub wymiany środowiska biurowego oraz przebudowy systemów generujących korespondencję masową i dokumentację usług powszechnych. Nakłady te nie zostały oszacowane w ocenie skutków regulacji po stronie przedsiębiorców wykonujących zadania powierzone, mimo, że sama ocena skutków regulacji stwierdza istnienie takich kosztów. 4. Wprowadzenie zakazu stosowania formatu znormalizowanego przez ISO mogłoby stanowić nowy przepis techniczny wymagający ponownej notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie dyrektywy (UE) 2015/1535, a tym samym powodować ryzyko opóźnienia procesu legislacyjnego. 5. Artukuł 4 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 z dnia 13 marca 2024 r. ustanawiającego środki na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego w Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy) adresowany jest do podmiotów sektora publicznego i dotyczy transeuropejskich usług cyfrowych, nie zaś krajowego katalogu formatów danych. Spółka powołuje go zatem wyłącznie w drodze wnioskowania a fortiori: jeżeli prawodawca unijny przyznaje rozwiązaniom pozbawionym restrykcyjnych warunków licencyjnych jedynie warunkowy priorytet, uzależniony od równoważności pod względem funkcjonalności, całkowitego kosztu, zorientowania na użytkownika, cyberbezpieczeństwa lub innych obiektywnych kryteriów, to	

			tym bardziej nie może takiego priorytetu ustanawiać bezwarunkowo akt podustawowy prawa krajowego.	
37.	**Załącznik nr 2, część A, pkt 2**	**Osoba fizyczna 2**	Należy rozdzielić wymagania dotyczące publikowania danych otwartych od wymagań dotyczących danych semantycznych i powiązanych oraz odpowiednio zmienić nazwę kategorii albo rozszerzyć katalog formatów. **Uzasadnienie** RDF/XML, Turtle, N3, JSON-LD i RDFa służą przede wszystkim reprezentacji danych semantycznych lub powiązanych. Dane otwarte mogą być publikowane również w innych otwartych i zamkniętych oraz maszynowo czytelnych formatach, zależnie od rodzaju danych, przeznaczenia i poziomu otwartości. Jednocześnie formaty RDF mogą być wykorzystywane także dla danych, które nie są udostępniane jako dane otwarte. **Proponowany kierunek zmiany** Nagłówek pkt 2 powinien odnosić się do danych semantycznych lub powiązanych, jeżeli taki jest rzeczywisty zakres wymienionych formatów. Alternatywnie katalog formatów danych otwartych należy rozszerzyć i opisać niezależnie od technologii semantycznych.	**Uwaga wyjaśniona** Celem projektodawcy było określenie formatów plików służących do publikowania otwartych danych. Dodatkowo, w celu zapewnienie podstawy dla danych semantycznych, w projekcie zostały wyróżnione dodatkowo dwie kategorie: 1) dla reprezentacji i wymiany danych ustrukturyzowanych w postaci nadającej się do odczytu maszynowego - formaty danych: xml, gml, JSON oraz GeoJSON; 2) dla definiowania układu danych polegającego na określeniu elementów, ich powiązań oraz zasad poprawności strukturalnej - formaty danych: xsd, rng, JSON Schema.
38.	**Załącznik nr 2, część B, pkt 1**	**Osoba fizyczna 2**	Katalog należy rozszerzyć poza rozwiązania z ekosystemu XML i dostosować do obecnych kierunków rozwoju technologii, dobrych praktyk projektowania systemów i API oraz standardów właściwych dla danych przestrzennych. **Uzasadnienie** Obecny katalog obejmuje XML, XSD, GML i RELAX NG, mimo że sam projekt w załączniku nr 5 przewiduje wykorzystanie JSON i JSON Schema. OpenAPI dopuszcza definicje API w JSON albo YAML i wykorzystuje JSON Schema do opisu struktur danych. W obszarze danych przestrzennych rozwijane są standardy OGC API oparte na współczesnych praktykach internetowych, w tym JSON, REST i OpenAPI. Zamknięty katalog oparty wyłącznie na XML może szybko ulec dezaktualizacji oraz ograniczać stosowanie uznanych i powszechnie wykorzyst wanych standardów. **Proponowany kierunek zmiany** Załącznik należy uzupełnić co najmniej o JSON Schema jako język opisu i walidacji struktur JSON oraz o JSON i YAML w rolach właściwych dla tych formatów. Dla danych przestrzennych należy uwzględnić GeoJSON jako format wymiany i GeoPackage jako przenośny kontener danych.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Wyjaśnienie zostało podane w odpowiedzi na uwagę nr 37.

			Katalog powinien rozróżniać format reprezentacji danych, język schematu i walidacji, format definicji API oraz kontener danych, a także przewidywać mechanizm okresowej aktualizacji wraz z rozwojem technologii, dobrych praktyk, norm i otwartych standardów.	
39.	**Załącznik nr 5**	**Związek Banków Polskich**	Załącznik nr 5 przewiduje wersjonowanie API, oznaczanie wersji statusem „deprecated" oraz zasadę, zgodnie z którą – poza uzasadnionymi przypadkami – wersji nie należy wycofywać szybciej niż dwa lata po powiadomieniu użytkowników. Informacja o zmianie ma być publikowana na stronie internetowej oraz pod adresem „/version". Projekt nie przewiduje jednak obowiązku bezpośredniego powiadamiania zarejestrowanych klientów API, a pojęcie „uzasadnionych wypadków", pozwalających na wcześniejsze wycofanie wersji, nie zostało doprecyzowane. Dodatkowo załącznik nr 4 przewiduje analizę skutków zmian w API i metadanych przede wszystkim w odniesieniu do podmiotów publicznych. Zmiany takie mogą jednak powodować istotne skutki również dla zewnętrznych klientów instytucjonalnych. **Postulujemy bezpośrednie informowanie zarejestrowanych klientów o zmianach niekompatybilnych wstecz i terminie wycofania wersji oraz zapewnienie odpowiedniego okresu równoległego działania dotychczasowej wersji API albo równoważnego rozwiązania przejściowego. Zasadne jest również uwzględnianie w ocenie wpływu zmian istotnych zewnętrznych użytkowników API oraz doprecyzowanie przesłanek umożliwiających wcześniejsze wycofanie wersji.**	**Uwaga wyjaśniona** Projekt przewiduje obowiązek powiadamiania użytkowników API na stronie internetowej z opisem API. Projekt nie wyklucza innych mechanizmów komunikacji do użytkowników API. Za uzasadnione wypadki można uznać w szczególności konieczność usunięcia krytycznych podatności bezpieczeństwa, zapewnienia zgodności z przepisami prawa, ochrony integralności danych lub ciągłości działania usług. Analiza skutków zmian w API i metadanych powinna być prowadzona w odniesieniu do każdej kategorii podmiotów, które są uprawnione do korzystania z rejestru publicznego i publicznego systemu teleinformatycznego. Wyjaśnienie zostanie dodane do uzasadnienia do rozporządzenia.
40.	**Załącznik nr 5**	**Osoba fizyczna 2**	Proponuje się zmianę przepisów załącznika nr 5 ustanawiających JSON API jako obligatoryjny i uniwersalny standard komunikatów API, tak aby wymagania te nie miały zastosowania w przypadku wykorzystywania uznanych norm, standardów lub otwartych specyfikacji właściwych dla określonego rodzaju danych lub usług, które definiują własny model komunikatów, zasobów, linkowania, filtrowania, sortowania lub stronicowania. W projekcie należy jednoznacznie rozróżnić JSON – format reprezentacji danych – od JSON API, czyli konkretnej specyfikacji określającej strukturę dokumentów i sposób komunikacji pomiędzy klientem a serwerem.lProjekt dokonuje obecnie takiego rozróżnienia: pkt 1 lit. b) wskazuje format reprezentacji danych JavaScript Object Notation, lit. c) JSON	**Uwaga częściowo uwzględniona** 1. **Wyjaśnienie** Rozporządzenie nie narusza obowiązków stosowania standardu komunikatów określonego w przepisach odrębnych. W przypadku braku takich przepisów należy stosować standard określony w rozporządzeniu. 2. Odpowiedź, jak w pkt 1. 3. Odpowiedź, jak w pkt 1. 4. Wskutek zgłoszonej uwagi wprowadzono zmianę w ramach aktualnego brzmienia załącznika nr 4: **„13) wymagania dotyczące optymalizacji zakresu danych i obsługi zapytań:**

			Schema, lit. d) JSON API jako standard komunikatów, a lit. e) JSON-LD jako mechanizm dostarczania kontekstu. Ponadto pkt 1 lit. m) odrębnie wymaga zapewnienia dostępu do zasobów w formacie JSON. Przedmiotem niniejszej uwagi nie jest zatem stosowanie formatu JSON, lecz obligatoryjne stosowanie specyfikacji JSON API jako modelu komunikatów. **Uzasadnienie** JSON API jest konkretną specyfikacją określającą sposób żądania zasobów oraz sposób konstruowania odpowiedzi serwera. Definiuje m.in. strukturę dokumentu z elementami „data", „type", „id", „attributes", „relationships" i „links", a także własny typ mediów „application/vnd.api+json". Nie jest więc jedynie ogólną zasadą stosowania JSON w API. Wymóg zastosowania JSON API został w załączniku nr 5 ustanowiony wielokrotnie i dotyczy różnych aspektów działania API. **1. Pkt 1 lit. d) – uniwersalny standard komunikatów** *Pkt 1 lit. d) stanowi, że API „przyjmuje JSON API jako standard komunikatów, obejmujących zapytania i odpowiedzi pomiędzy systemami teleinformatycznymi".* Tak sformułowane wymaganie wskazuje JSON API jako uniwersalny standard komunikatów dla wszystkich API REST objętych rozporządzeniem, niezależnie od charakteru udostępnianych danych i istnienia właściwych standardów domenowych. **2. Pkt 5 lit. c–d) – filtrowanie, sortowanie i stronicowanie** *Pkt 5 lit. c) ponownie wymaga, aby zapytania i odpowiedzi były realizowane zgodnie z JSON API w wersji 1.0 lub nowszej, natomiast lit. d) wymaga uzupełniania JSON API o JSON-LD.* Tym samym zastosowanie JSON API nie jest wyłącznie ogólną rekomendacją, lecz staje się podstawą sposobu realizacji filtrowania, sortowania i stronicowania. **3. Pkt 7 lit. a–b) – linki do nawigacji** *Pkt 7 wiąże mechanizm nawigacji bezpośrednio ze strukturą linków JSON API i wskazuje relacje „prev", „self", „next", „first" i „last".* Takie rozwiązanie narzuca konkretny model linkowania także w sytuacji, gdy właściwy standard domenowy określa inną strukturę linków i inne zasady ich stosowania. **4. Pkt 13 – mechanizmy zaczerpnięte z JSON API** *Pkt 13 odwołuje się bezpośrednio do mechanizmów JSON API: Sparse Fieldsets, Sorting, Filtering oraz Error Objects.*	a) API umożliwia klientowi ograniczenie zakresu zwracanych danych przez wybór pól reprezentacji zasobu, zgodnie ze standardem JSON API (Sparse Fieldsets), b) API wspiera sortowanie danych tam, gdzie jest to logicznie uzasadnione rodzajem udostępnianych danych, zgodnie ze standardem JSON API (Sorting), c) API wspiera filtrowanie danych zgodnie ze standardem JSON API (Filtering), d) API zwraca informacje o błędach zgodnie ze standardem JSON API (Error Objects), zapewniając w szczególności jednoznaczną identyfikację błędu, jego przyczyny oraz sposobu lokalizacji błędnych danych w żądaniu."

			W rezultacie JSON API staje się w projekcie obowiązkową warstwą modelującą strukturę komunikatów, nawigację, filtrowanie, sortowanie, wybór właściwości oraz obsługę błędów. **Problem w przypadku uznanych standardów domenowych** Takie rozwiązanie może kolidować z uznanymi międzynarodowymi standardami domenowymi definiującymi własną architekturę API i własne reprezentacje zasobów. Przykładem jest OGC API – Features, międzynarodowy standard Open Geospatial Consortium przeznaczony do udostępniania obiektów przestrzennych za pomocą Web API. Standard ten definiuje własny model zasobów, reprezentacji obiektów przestrzennych, linkowania, filtrowania i stronicowania. Dla reprezentacji GeoJSON stosowany jest model „Feature" / „FeatureCollection" oraz typ mediów „application/geo+json". JSON API posługuje się innym modelem dokumentu, opartym m.in. na elementach „data", „type", „id", „attributes" i „relationships" oraz na odmiennym sposobie reprezentowania linków. Natywna reprezentacja GeoJSON zgodna z OGC API – Features nie jest zatem jednocześnie dokumentem zgodnym z JSON API.eWymuszenie zgodności komunikatów OGC API – Features z JSON API oznaczałoby konieczność odejścia od natywnych reprezentacji przewidzianych przez standard OGC albo utrzymywania dodatkowej reprezentacji tych samych zasobów wyłącznie na potrzeby spełnienia KRI. Technicznie możliwe jest udostępnianie przez API wielu reprezentacji z wykorzystaniem mechanizmu negocjacji treści, jednak obowiązkowe utworzenie dodatkowej reprezentacji JSON API nie wynikałoby w takim przypadku z potrzeb interoperacyjności domenowej. Powodowałoby natomiast zwiększenie złożoności implementacji, testowania, dokumentowania i utrzymania API.PProblem nie dotyczy wyłącznie OGC API – Features. Konstrukcja rozporządzenia powinna umożliwiać stosowanie również innych uznanych standardów domenowych, które mogą definiować własne modele zasobów, komunikatów i mechanizmów nawigacji. **Niespójność z zasadami ogólnymi projektu KRI** Zgodnie z § 3 ust. 2 projektu stosowanie rozwiązań interoperacyjności nie może naruszać zasady neutralności technologicznej. Jednocześnie § 3 ust. 7 przewiduje osiąganie interoperacyjności również przez stosowanie regulacji	

			zawartych w przepisach odrębnych, a w przypadku ich braku – przez uwzględnianie odpowiednich norm zatwierdzonych przez międzynarodową, europejską lub krajową jednostkę normalizacyjną, z uwzględnieniem otwartych standardów i specyfikacji. Ustanowienie jednej konkretnej specyfikacji – JSON API – jako obligatoryjnego modelu komunikacji dla wszystkich API REST może ograniczać możliwość bezpośredniego stosowania standardów domenowych i tym samym prowadzić do skutku przeciwnego do zakładanego celu interoperacyjności.t**Proponowane zmiany** **1. Załącznik nr 5, część 1, pkt 1 lit. d)** Obecne brzmienie: *„d) przyjmuje JSON API jako standard komunikatów, obejmujących zapytania i odpowiedzi pomiędzy systemami teleinformatycznymi,”* Proponowane brzmienie: *„d) stosuje standard komunikatów właściwy dla rodzaju udostępnianych danych lub świadczonej usługi, określony w przepisach odrębnych, normach, uznanych standardach lub otwartych specyfikacjach; w przypadku braku właściwego standardu stosuje JSON API w wersji 1.0 lub nowszej jako standard komunikatów obejmujących zapytania i odpowiedzi pomiędzy systemami teleinformatycznymi,”* **2. Załącznik nr 5, część 1, pkt 5 lit. c–d)** Proponowane brzmienie: *„c) zapytania i odpowiedzi systemu są realizowane zgodnie ze standardem komunikatów, o którym mowa w pkt 1 lit. d),”* *„d) w przypadku gdy nie pozostaje to w sprzeczności z zastosowanym standardem komunikatów lub właściwym standardem domenowym, odpowiedzi są uzupełniane o kontekst semantyczny zgodny z JSON-LD; w przypadku gdy właściwy standard określa sposób zapewnienia kontekstu semantycznego, stosuje się rozwiązanie określone w tym standardzie,”* **3. Załącznik nr 5, część 1, pkt 7 lit. a–b)** Proponowane brzmienie: *„a) API zapewnia funkcjonalność linków do nawigacji poprzez umieszczanie w reprezentacji zasobu lub w nagłówkach odpowiedzi linków do zasobów powiązanych, zgodnie z zastosowanym standardem komunikatów lub właściwym standardem domenowym,”*	

			„b) linki posiadają określoną relację wskazującą ich funkcję, w szczególności relację do bieżącego zasobu oraz, w przypadku zasobów podlegających stronicowaniu, do odpowiednich stron wyników, zgodnie z zastosowanym standardem komunikatów lub właściwym standardem domenowym.””**4. Załącznik nr 5, część 1, pkt 13** Obecny tytuł „odstępstwa od standardu JSON API – w związku z koniecznością odciążenia systemów teleinformatycznych” jest nieprecyzyjny, ponieważ lit. a–d nie opisują odstępstw od JSON API, lecz funkcjonalności bezpośrednio zaczerpnięte z tej specyfikacji. Proponowany tytuł: *„13) wymagania dotyczące optymalizacji zakresu danych i obsługi zapytań:”* Proponowane brzmienie: *„a) API umożliwia ograniczenie zakresu danych zwracanych klientowi, jeżeli funkcjonalność taka jest przewidziana przez zastosowany standard komunikatów lub właściwy standard domenowy,”* *„b) API wspiera sortowanie danych tam, gdzie jest to logicznie uzasadnione rodzajem danych i zgodne z zastosowanym standardem komunikatów lub właściwym standardem domenowym,”* *„c) API wspiera filtrowanie danych zgodnie z zastosowanym standardem komunikatów lub właściwym standardem domenowym,”* *„d) API zwraca informacje o błędach zgodnie z wymaganiami określonymi w niniejszym załączniku oraz zastosowanym standardem komunikatów lub właściwym standardem domenowym.”* **Rekomendacja** Rekomenduje się uwzględnienie uwagi poprzez przyjęcie ogólnej zasady, zgodnie z którą pierwszeństwo ma właściwy dla danego rodzaju danych lub usługi uznany standard domenowy, natomiast JSON API pełni funkcję standardu domyślnego w przypadku braku takiego standardu. Rozwiązanie takie pozwala zachować założenia projektowanego KRI dotyczące REST, JSON, JSON Schema, hipermedialności, filtrowania, stronicowania i maszynowej dokumentacji API, a jednocześnie nie utrudnia bezpośredniego stosowania uznanych standardów interoperacyjności, takich jak OGC API – Features.dDodatkowo proponuje się ujednolicenie w całym załączniku nr 5 nazwy „JSON API” do właściwej	

			nazwy specyfikacji „JSON API”, jeżeli intencją projektodawcy jest odwołanie do specyfikacji publikowanej pod nazwą JSON API.	
41.	**Załącznik nr 5**	**Poczta Polska S.A.**	**Interfejsy programistyczne aplikacji (API) oraz dostępność cyfrowa** Projekt wprowadza wymogi dotyczące interfejsów programistycznych zgodnie z załącznikiem nr 5, przyjmując styl architektoniczny REST jako rozwiązanie podstawowe oraz dopuszczając protokół SOAP w przypadkach uzasadnionych specyfiką podmiotu lub świadczonych usług, oraz ustanawia wymogi dostępności cyfrowej dokumentów. Spółka zwraca uwagę, że wyposażenie systemów w interfejsy programistyczne aplikacji zgodne z załącznikiem nr 5 jest kwalifikowane w ocenie skutków regulacji jako obowiązek nowy względem dotychczasowego stanu prawnego, co uzasadnia wniosek o wyraźne przepisy przejściowe. Uwaga niniejsza dotyczy warstwy protokołów komunikacyjnych i pozostaje w związku z uwagą nr 6, dotyczącą warstwy modelu architektury. Projekt zawiera już w § 19 przepis przejściowy dotyczący systemów teleinformatycznych, wiążący obowiązek dostosowania z pierwszą istotną zmianą, nie później niż z upływem 2 lat od wejścia w życie rozporządzenia. Projekt nie definiuje jednak w § 2 pojęcia istotnej zmiany, mimo że pojęcie to przesądza o momencie powstania obowiązku dostosowawczego i o zakresie odpowiedzialności podmiotu zobowiązanego. Spółka wnosi o wprowadzenie definicji legalnej istotnej zmiany, obejmującej co najmniej kryterium zmiany funkcjonalności lub architektury systemu, z jednoczesnym wyłączeniem czynności konserwacyjnych, aktualizacji bezpieczeństwa oraz aktualizacji technicznych. **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi o potwierdzenie, że wymóg REST nie dotyczy istniejących interfejsów utrzymywanych bez istotnych zmian funkcjonalnych. Spółka wnosi także o doprecyzowanie zakresu obowiązku dostępności cyfrowej w odniesieniu do dokumentów wytwarzanych w toku świadczenia usług o charakterze masowym.	**Uwaga nieaktualna** Paragraf 19 został usunięty z rozporządzenia. Okresy przejściowe dotyczące obowiązków związanych z realizacją zadań, określonych m.in. w art. 13 ust. 5 oraz art. 14 ust. 1a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (UoI), zostały przewidziane w ustawie z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1158). Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw, organy administracji rządowej oraz jednostki budżetowe obsługujące te organy są obowiązane zrealizować wskazane wyżej zadania w terminie nie dłuższym niż 50 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 7 listopada 2029 r. Termin ten nie ma jednak zastosowania w przypadkach określonych w art. 14 ust. 4 ww. ustawy. Przepis ten stanowi, że regulacji przejściowych przewidzianych w art. 14 ust. 1-3 nie stosuje się do podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego: - używanego do realizacji zadań publicznych w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli po upływie 18 miesięcy od dnia jej wejścia w życie (tj. po 7 marca 2027 r.) system ten został poddany zmianom w zakresie funkcjonalności wykorzystywanych do realizacji zadań publicznych, z wyłączeniem konserwacji oprogramowania, aktualizacji bezpieczeństwa oraz aktualizacji technicznych; - wdrożonego do realizacji zadań publicznych w okresie pierwszych 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli po upływie tego okresu system został poddany zmianom w zakresie funkcjonalności wykorzystywanych do realizacji zadań publicznych, z wyłączeniem konserwacji oprogramowania, aktualizacji bezpieczeństwa oraz aktualizacji technicznych; - utworzonego po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

				W konsekwencji nie wszystkie podmioty objęte zakresem art. 14 ust. 1 będą mogły korzystać z 50-miesięcznego okresu dostosowawczego. Utrata prawa do stosowania tego okresu następuje bowiem również w przypadku dokonania, po upływie 18 miesięcy od wejścia w życie ustawy, zmian funkcjonalnych w systemie teleinformatycznym wykorzystywanym do realizacji zadań publicznych. funkcjonalności
42.	**Załącznik nr 5, zdanie wprowadzające przed częścią 1**	**Osoba fizyczna 2**	Należy wprost dopuścić stosowanie klasycznych usług sieciowych OGC, w szczególności WMS, WFS, WCS i CSW, jako uznanych standardów domenowych, także wtedy, gdy nie spełniają wszystkich szczegółowych wymagań REST i nie są usługami SOAP. **Uzasadnienie** Projekt przewiduje ogólny standard REST oraz wyjątek dla SOAP, ale nie rozstrzyga sytuacji klasycznych usług OGC. Usługi te reprezentują wcześniejszy model usług sieciowych i pozostają powszechnie stosowane do udostępniania, wyszukiwania i pobierania danych przestrzennych. Klasyczne usługi OGC nadal stanowią element obowiązujących ram INSPIRE. W Polsce są powszechnie wykorzystywane przez organy publiczne do udostępniania zbiorów danych przestrzennych w ramach infrastruktury informacji przestrzennej. Brak wyraźnego wyjątku może prowadzić do kolizji z obowiązkami i utrwalonym sposobem realizacji usług sieciowych INSPIRE **Proponowany kierunek zmiany** W zdaniu wprowadzającym do załącznika nr 5 należy ustanowić zasadę, zgodnie z którą uznany standard domenowy właściwy dla określonego rodzaju danych lub usługi może być stosowany zamiast ogólnych wymagań REST albo SOAP. Przepis powinien przykładowo wskazać klasyczne usługi OGC WMS, WFS, WCS i CSW.	**Uwaga wyjaśniona** Przepisy rozporządzenia nie wyłączają stosowania przepisów zawartych w innych aktach prawnych, regulujących zagadnienia dziedzinowe.
43.	**Załącznik nr 5, część 1, pkt 1 lit. b–c, w związku z § 14 ust. 1 i załącznikiem nr 2**	**Osoba fizyczna 2**	Należy usunąć niespójność pomiędzy załącznikiem nr 5 a katalogiem formatów w załączniku nr 2, uzupełniając go o JSON, JSON Schema oraz – w odpowiednim zakresie – YAML. **Uzasadnienie** Załącznik nr 5 wymaga JSON oraz zgodności z JSON Schema, podczas gdy rozwiązania te nie zostały wymienione w załączniku nr 2. Jednocześnie § 14 ust. 1 stanowi, że udostępnianie danych odbywa się w co najmniej jednym z formatów plików lub standardów określonych w załączniku nr 2. Powoduje to niejasność co do łącznego stosowania tych przepisów.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Załącznik do rozporządzenia został uzupełniony o JSON i JSON Schema.

			Proponowany kierunek zmiany Załącznik nr 2 należy uzupełnić o JSON i JSON Schema, a YAML dopuścić co najmniej jako sposób zapisu maszynowo czytelnych definicji API. Należy również jednoznacznie rozstrzygnąć, czy określenie „JSON5" w pkt 1 lit. b jest zamierzonym odwołaniem do odrębnego formatu JSON5, czy omyłką redakcyjną, która powinna zostać zastąpiona określeniem „JSON". Zakres wykorzystania YAML powinien zostać wyraźnie opisany.	
44.	**Załącznik nr 5, pkt 1. 10) c)**	**Sieć Badawcza Łukasiewicz**	10) wymagania dotyczące uwierzytelniania i autoryzacji: c) API nie może być zamknięte dla użytkowników nieuwierzytelnionych. Dla takich użytkowników można wprowadzić odpowiednie ograniczenia w korzystaniu z API. Ograniczenia takie wynikają z polityki bezpieczeństwa danego systemu teleinformatycznego, Zapis dopuszcza pozostawienie każdego API otwartego dla anonimowego użytkownika. I tylko sugeruje, że należy je ograniczać w przypadku odpowiednich polityk bezpieczeństwa. Zbyt delikatny zapis. Uważam, że zgodnie z zasadą minimalnego dostępu zapis powinien brzmieć np.. „API musi zapewnić dostęp dla użytkowników nieuwierzytelnionych wyłącznie do zasobów przeznaczonych do publicznego udostępnienia. Dostęp do pozostałych zasobów wymaga uwierzytelnienia i autoryzacji adekwatnych do analizy ryzyka i ograniczeń wynikających z polityki bezpieczeństwa danego systemu teleinformatycznego."	**Uwaga uwzględniona**
45.	**Załącznik nr 5, pkt 1. 10) f)**	**Sieć Badawcza Łukasiewicz**	Protokół SSL jest obecnie oficjalnie wycofany z użycia i to nawet w ostatniej wersji 3 (SSLv3) od 2015 roku. Protokoły SSL są podatne na ataki. Stąd może warto jednak wymagać tylko TLS.	**Uwaga uwzględniona**
46.	**Załącznik nr 5, część 1, pkt 2 lit. h oraz pkt 3 lit. d**	**Osoba fizyczna 2**	Należy rozdzielić reguły nazewnictwa stałych segmentów ścieżek URI, identyfikatorów zasobów, nazw pól w reprezentacji danych oraz parametrów API. Dla nazw pól JSON i parametrów definiowanych przez dane API zasadne jest przyjęcie konwencji lowerCamelCase. **Uzasadnienie** Projekt narzuca zapis małymi literami i łączenie wyrazów znakiem „-" dla nazw zasobów, a dodatkowo wymaga używania w ścieżkach URI wyłącznie małych liter i cyfr. Nie rozróżnia jednak stałych segmentów ścieżki od wartości identyfikatorów pochodzących z danych, rejestrów lub standardów domenowych. JSON:API rekomenduje camelCase dla nazw elementów dokumentu. OGC API – Features stosuje ścieżkę	**Uwaga uwzględniona** Wprowadzono następujące zmiany w projekcie: - **pkt 2 lit. h** otrzyma brzmienie „h) nazwy zasobów oraz stałych segmentów ścieżek URI są zapisywane małymi literami w celu uniknięcia niejednoznaczności nazw w różnych systemach: ● do łączenia fraz złożonych w nazwach zasobów i stałych segmentach ścieżek URI używa się znaku "-" (łącznik, znak wskazany w tablicy podstawowej znaków UTF-8 na pozycji 45), ● nie używa się znaku "_" (podkreślenie, znak wskazany w tablicy podstawowej znaków UTF-8 na pozycji 95)

			„/collections/{collectionId}”, przy czym standard wymaga jedynie lokalnej unikalności identyfikatora kolekcji i nie narzuca mu zapisu małymi literami ani w kebab-case. Wartość „KolekcjaDanych” może więc być poprawnym identyfikatorem kolekcji, mimo że nie odpowiada ogólnej regule dotyczącej ścieżek.r**Proponowany kierunek zmiany**rDla stałych segmentów ścieżek URI można zachować zapis małymi literami i kebab-case. Dla nazw pól JSON oraz własnych parametrów API należy przyjąć lowerCamelCase, np. „dataPublikacji” lub „maksymalnaLiczbaWynikow”. Reguły KRI nie powinny zmieniać wartości identyfikatorów ani nazw określonych w przepisach, normach, uznanych standardach domenowych lub otwartych specyfikacjach. Wyjątek powinien obejmować również standardowe nagłówki HTTP.	ani innych znaków specjalnych do łączenia fraz złożonych w nazwach zasobów i stałych segmentach ścieżek URI, ● wymagania określone w niniejszej literze nie dotyczą identyfikatorów zasobów stanowiących element ścieżki URI, których postać wynika z danych źródłowych, przepisów prawa, norm, uznanych standardów domenowych lub otwartych specyfikacji.” - **pkt 3 lit. d** otrzyma brzmienie „d) stałe segmenty ścieżek URI są zapisywane wyłącznie z użyciem małych liter, cyfr oraz znaku "-" zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 2 lit. h”
47.	**Załącznik nr 5, część 1, pkt 3 lit. b**	**Osoba fizyczna 2**	Należy zrezygnować z bezwzględnego wymagania udostępniania API przez subdomenę „api” i dopuścić również stabilną ścieżkę w domenie podmiotu, wspólną bramę API lub domenę właściwą dla danej usługi publicznej. **Uzasadnienie** Obowiązek używania konkretnej subdomeny nie jest konieczny do zapewnienia interoperacyjności i może być nieproporcjonalny w systemach korzystających ze wspólnych bram API, istniejących domen usługowych albo ustalonej architektury adresowania. Kluczowe znaczenie ma stabilność, jednoznaczność i dokumentacja URI, a nie techniczny wybór pomiędzy subdomeną a ścieżką. **Proponowany kierunek zmiany** Przepis powinien wymagać, aby URI jednoznacznie wskazywał podmiot odpowiedzialny za API, był stabilny, udokumentowany i zgodny z przyjętą polityką nazewnictwa, pozostawiając wybór pomiędzy subdomeną, ścieżką, bramą API lub domeną usługi. Jeżeli wymóg subdomeny zostanie utrzymany, należy określić jasne kryteria odstępstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Wymóg stosowania subdomeny „api” służy przede wszystkim zapewnieniu jednolitości adresowania API w administracji publicznej. Ułatwia on identyfikację i odnajdywanie interfejsów przez inne podmioty, zwiększa przewidywalność architektury oraz ogranicza różnorodność lokalnych konwencji nazewniczych. Ponadto wyraźnie oddziela usługi przeznaczone dla użytkowników od interfejsów integracyjnych wykorzystywanych przez systemy teleinformatyczne, co sprzyja przejrzystości i zarządzaniu infrastrukturą. Utrzymanie takiego wymogu może również wspierać rozwój wspólnych mechanizmów katalogowania, monitorowania i automatycznego wykrywania API w administracji. W tym ujęciu subdomena „api” nie jest jedynie rozwiązaniem technicznym, lecz elementem standaryzacji ekosystemu integracyjnego państwa, ułatwiającym interoperacyjność organizacyjną i techniczną.
48.	**Załącznik nr 5, część 1, pkt 5 lit. b**	**Osoba fizyczna 2**	Należy doprecyzować obowiązek filtrowania poprzez wskazanie minimalnych, weryfikowalnych możliwości dostosowanych do charakteru udostępnianych danych. **Uzasadnienie** Samo wymaganie zapewnienia „filtrowania” nie określa minimalnych możliwości ani sposobu ich weryfikacji. Dla zasobów przestrzennych naturalnym minimum jest filtrowanie zasięgiem przestrzennym, a dla zasobów posiadających istotny wymiar czasowy – filtrowanie chwilą lub przedziałem czasu.	**Uwaga wyjaśniona** W ocenie projektodawcy, specyfika filtrowania, właściwa dla danego obszaru zadań publicznych, powinna zostać określona przez podmiot realizujący takie zadania.

			Zakres wymagania powinien zależeć od rodzaju danych, a nie być identyczny dla każdego API. OGC API – Features – Part 1: Core określa parametry „bbox” I „datetime”. Bardziej rozbudowane filtrowanie, w tym deklarowanie właściości dostępnych do filtrowania i stosowanie wyrażeń filtrujących, regulują OGC API – Features – Part 3: Filtering oraz Common Query Language (CQL2). **Proponowany kierunek zmiany** Dla danych przestrzennych należy wymagać co najmniej filtra „bbox”, a dla danych posiadających wymiar czasowy – filtra „datetime”. Dla filtrowania atrybutowego dokumentacja API powinna wskazywać właściwości dostępne do filtrowania, ich typy, operatory i sposób łączenia warunków. Powinna również opisywać składnię, znaczenie wartości, układy odniesienia i formaty czasu, walidację, obsługę błędnych filtrów oraz wpływ filtrowania na sortowanie i stronicowanie. Jeżeli istnieje uznany standard domenowy, należy dOpuścić określone w nim mechanizmy, w tym queryables i CQL2, zamiast ustanawiać odrębną składnię dla wszystkich API.	
49.	**Załącznik nr 5, część 1, pkt 5 lit. d.**	**Osoba fizyczna 2**	Należy odstąpić od obowiązku uzupełniania każdej odpowiedzi API o JSON-LD i ograniczyć to wymaganie do przypadków, w których kontekst semantyczny jest uzasadniony charakterem danych, przepisami odrębnymi albo właściwym standardem domenowym. **Uzasadnienie** Nie każde API publikuje dane semantyczne lub powiązane. Automatyczne przetwarzanie może być zapewnione przez stabilny kontrakt API, schemat danych i dokumentację, bez użycia JSON-LD. Powszechny obowiązek zwiększa złożoność wdrożenia bez proporcjonalnej korzyści w API, które nie wymagają semantycznego kontekstu. **Proponowany kierunek zmiany** Przepis powinien uzależniać stosowanie JSON-LD od rzeczywistej potrzeby semantycznej i dopuszczać inne standardowe mechanizmy opisu semantyki, jeżeli wynikają one ze standardu właściwego dla danego rodzaju danych lub usługi.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Zmieniono przepis na „dane udostępniane za pomocą API są opisane w sposób zapewniający ich jednoznaczną interpretację przez systemy informatyczne różnych podmiotów. W tym celu stosuje się JSON-LD albo inny otwarty standard zapewniający maszynowo przetwarzalny opis semantyki danych - w celu dodania kontekstu koniecznego do automatycznego przetwarzania danych API.”
50.	**Załącznik nr 5, część 1, pkt 6 lit. e**	**Osoba fizyczna 2**	Należy wprost uwzględnić DCAT oraz właściwy profil aplikacyjny DCAT, w szczególności DCAT-AP, jako standardy opisu katalogów, zbiorów danych, serii danych, dystrybucji i usług danych. **Uzasadnienie** DCAT 3 jest rekomendacją W3C i powszechnie stosowanym standardem interoperacyjnego opisu zbiorów, dystrybucji,	**Uwaga uwzględniona** W aktualnym załączniku nr 1 *Formaty oraz standardy zapewniające dostęp do danych udostępnianych za pomocą systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych* wprowadzono DCAT-AP (Data Catalog Vocabulary Application Profile) jako specyfikację służącą

			usług i katalogów danych publikowanych w internecie. Ułatwia agregację i wyszukiwanie metadanych pochodzących z wielu katalogów. Unia Europejska rozwija i stosuje DCAT-AP jako rekomendowany profil opisu danych sektora publicznego oraz wymiany metadanych pomiędzy portalami, sektorami i państwami. **Proponowany kierunek zmiany** Pkt 6 lit. e powinien wskazywać DCAT i DCAT-AP obok schema.org i DCMI oraz wyjaśniać relację między metadanymi zasobu API, zbioru lub usługi danych a metadanymi katalogowymi. Ponieważ DCAT wykorzystuje terminy Dublin Core, DCMI i DCAT należy traktować jako rozwiązania komplementarne, a nie wzajemnie wykluczające się alternatywy.	do opisywania zestawów danych sektora publicznego w formacie nadającym się do odczytu maszynowego.
51.	**Załącznik nr 5 pkt 1 ppkt 12**	**Związek Banków Polskich**	Załącznik nr 5 pkt 1 ppkt 12 szczegółowo określa zakres dokumentacji API, obejmującej m.in. zasoby, metody, parametry, przykłady żądań i odpowiedzi oraz dokumentację dynamiczną i interaktywną, w tym z wykorzystaniem OpenAPI. **Sama dokumentacja nie zapewnia jednak możliwości zweryfikowania poprawności integracji przed wdrożeniem zmian na środowisku produkcyjnym. Projekt nie przewiduje obowiązku zapewnienia środowiska testowego ani materiałów pozwalających klientom na przygotowanie migracji do nowej wersji API.** **Postulujemy uzupełnienie projektu o obowiązek udostępnienia, z odpowiednim wyprzedzeniem przed wdrożeniem produkcyjnym istotnej zmiany API, środowiska testowego oraz informacji niezbędnych do migracji, w szczególności wykazu zmian, instrukcji migracji oraz danych testowych lub syntetycznych. Rozwiązanie takie pozwoli klientom API odpowiednio wcześniej przetestować integrację i ograniczyć ryzyko zakłóceń po wdrożeniu nowej wersji produkcyjnej.**	**Uwaga wyjaśniona** Delegacja ustawowa dla wydania projektowanego rozporządzenia nie zawiera upoważnia do określenia obowiązku przygotowania środowiska testowego.
OSR				
52.	**OSR pkt 6**	**Porozumienie Zielonogórskie**	Ocena Skutków Regulacji sama potwierdza, że dostosowanie systemów do projektowanych wymagań powoduje istotne koszty. Dla sektora publicznego oszacowano je łącznie na **471,50 mln zł**, w tym 245,64 mln zł po stronie budżetu państwa oraz 225,86 mln zł po stronie jednostek samorządu terytorialnego. Do kosztów zaliczono wprost dostosowanie systemów teleinformatycznych, wyposażenie ich w API oraz przeprowadzanie ocen interoperacyjności.	**Uwaga wyjaśniona** Podstawą oszacowania kosztów przyjętych w OSR są dane zgromadzone w Systemie Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych (SIST), który stanowi jednolite źródło informacji o systemach teleinformatycznych i rejestrach publicznych podmiotów realizujących zadania publiczne. Metodologia kalkulacji została oparta na danych dostępnych w SIST, co zapewnia porównywalność i spójność szacunków dla wszystkich podmiotów objętych projektowaną regulacją.

			Co więcej, w przyjętej metodologii sam średnioroczny koszt dostosowania jednego systemu teleinformatycznego określono na 9292,50 zł, przy czym metodologia została zbudowana na danych dotyczących systemów administracji. Jednocześnie projektodawca twierdzi w uzasadnieniu, że projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. Stanowiska tego nie można pogodzić z faktem objęcia regulacją podmiotów niepublicznych i z koniecznością ponoszenia kosztów dostosowania wykorzystywanego przez nie oprogramowania. W przypadku małego przedsiębiorcy koszt nie ograniczy się przy tym do zakupu aktualizacji programu. Może obejmować podwyższenie opłat abonamentowych i serwisowych przez dostawców, usługi wdrożeniowe, zmiany infrastruktury, zewnętrzne audyty, szkolenia, przygotowanie dokumentacji oraz późniejsze koszty utrzymywania zgodności.	OSR ma charakter szacunkowy i przedstawia skutki regulacji na poziomie ogólnym dla wszystkich podmiotów objętych projektowanym rozporządzeniem, w tym podmiotów realizujących zadania publiczne innych niż podmioty publiczne. Obowiązki, o których mowa w projekcie rozporządzenia wynikają z przepisów ustawy o informatyzacji. Zgodnie z upoważnieniem ustawowym, zawartym w art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, projekt rozporządzenia określa szczegółowe sposoby realizacji obowiązków wynikających z przepisów ustawowych, tj. art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1 ustawy o informatyzacji. W związku z tym wydatki podmiotów związane z realizacją zadań określonych w projekcie rozporządzenia zostały ujęte w OSR do projektu ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. oz.1158), jako wynikające z ww. ustawy. W OSR do ww. projektu ustawy znajdują się wyliczenia związane z realizacją obowiązków związanych m.in. wdrożeniem API. Projektowane rozporządzenie uzupełnia regulację ustawową związaną z realizacją obowiązków i nie generuje innych kosztów, poza wydatkami ujętymi w OSR ww. ustawy. Zgodnie z art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wejście w życie przepisów wykonawczych nie może skutkować zmianą limitu wydatków jednostek sektora finansów publicznych określonego w ustawie, na podstawie której wydawane są przepisy wykonawcze.
53.	**OSR pkt 6**	**Porozumienie Zielonogórskie**	Szczególne konsekwencje dla podstawowej opieki zdrowotnej Problem nabiera szczególnego znaczenia w przypadku prywatnych podmiotów leczniczych realizujących świadczenia finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, w tym podmiotów podstawowej opieki zdrowotnej. Jeżeli podmioty te zostaną uznane za niepubliczne podmioty realizujące zadania publiczne, będą potencjalnie zobowiązane do poniesienia kosztów dostosowania systemów teleinformatycznych, mimo że nie otrzymują z tego tytułu odrębnego źródła finansowania. **W podstawowej opiece zdrowotnej oznacza to, że koszt dostosowania oprogramowania będzie w praktyce finansowany z tych samych przychodów, z których**	**Uwaga wyjaśniona** Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe i określa wymagania dotyczące interoperacyjności, minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych. Przepisy rozporządzenia nie wprowadzają odrębnych rozwiązań dla poszczególnych kategorii podmiotów objętych zakresem regulacji ani nie stanowią podstawy do różnicowania obowiązków w zależności od formy organizacyjno-prawnej podmiotu. Postulaty dotyczące wprowadzenia wyjątków, wyłączeń lub szczególnego reżimu dla wybranych kategorii podmiotów nie znajdują podstaw w zakresie delegacji ustawowej stanowiącej podstawę wydania rozporządzenia.

			finansowane jest udzielanie świadczeń zdrowotnych. Środki przeznaczone na dostosowanie systemu, zakup dodatkowych usług informatycznych, audyty czy wzrost opłat dla producenta oprogramowania nie powstaną dodatkowo – będą musiały zostać przesunięte z puli przeznaczonej na funkcjonowanie podmiotu i realizację świadczeń dla pacjentów. Tym samym projekt może prowadzić do sytuacji, w której **koszty realizacji polityki informatyzacji państwa zostaną przerzucone na świadczeniodawców i faktycznie sfinansowane ze środków przeznaczonych na opiekę zdrowotną**. Ma to szczególne znaczenie w POZ, gdzie finansowanie znacznej części działalności ma charakter kapitacyjny. Nałożenie nowych kosztów administracyjnych i informatycznych bez zwiększenia finansowania nie tworzy dodatkowych środków – zmniejsza środki pozostające na personel, wyposażenie, utrzymanie placówki i bezpośrednią organizację opieki nad pacjentami. Projekt powinien zatem albo: - przewidzieć odrębne finansowanie kosztów dostosowania systemów podmiotów niepublicznych wykonujących zadania finansowane ze środków publicznych, - albo wyłączyć mikro- i małe przedsiębiorstwa z obowiązków, których wykonanie pozostaje faktycznie poza ich możliwościami technicznymi, - albo wprowadzić uproszczony reżim dla takich podmiotów, oparty przede wszystkim na korzystaniu z oprogramowania posiadającego potwierdzenie zgodności wystawione przez jego dostawcę.	Wydatki podmiotów związane z realizacją zadań określonych w projekcie rozporządzenia zostały ujęte w OSR do projektu ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1158), jako wynikające z ww. ustawy. Projektowane rozporządzenie uzupełnia regulację ustawową związaną z realizacją obowiązków i nie generuje innych kosztów, poza wydatkami ujętymi w OSR ww. ustawy. Zgodnie z art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wejście w życie przepisów wykonawczych nie może skutkować zmianą limitu wydatków jednostek sektora finansów publicznych określonego w ustawie, na podstawie której wydawane są przepisy wykonawcze.
54.	**OSR pkt 6**	**Krajowa Rada Notarialna**	Ocena skutków regulacji wymienia wśród podmiotów, na które projekt oddziałuje, 1875 podmiotów niepublicznych realizujących zadania publiczne, obejmując je katalogiem obowiązków tożsamym z obowiązkami podmiotów publicznych. Jednocześnie całość oszacowanych kosztów wdrożenia, wynoszących 471,5 min zł, przypisana została sektorowi finansów publicznych (budżet państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego), natomiast po stronie podmiotów niepublicznych prowadzących rejestry publiczne nie przewidziano ani oszacowania kosztów dostosowawczych, ani źródła ich finansowania. Krajowa Rada Notarialna wyraża przekonanie, że koszty po stronie podmiotów niepublicznych prowadzących rejestry publiczne będą realne i będą miały charakter stały, nie zaś jednorazowy. Z analizy technicznej sporządzonej	**Uwaga wyjaśniona** Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe i określa wymagania dotyczące interoperacyjności, minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych. Przepisy rozporządzenia nie wprowadzają odrębnych rozwiązań dla poszczególnych kategorii podmiotów objętych zakresem regulacji ani nie stanowią podstawy do różnicowania obowiązków w zależności od formy organizacyjno-prawnej podmiotu. Wydatki podmiotów związane z realizacją zadań określonych w projekcie rozporządzenia zostały ujęte w OSR do projektu ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących

			na zlecenie Krajowej Rady Notarialnej przez operatora systemu Rejestry Notarialne wynika, że projektowane regulacje — nie wymagające zmian technicznych w systemie — wygenerują stałe obowiązki o charakterze planistycznym, dokumentacyjnym i proceduralnym, których realizacja wymagać będzie rozszerzenia zakresu umowy łączącej Krajową Radę Notarialną z operatorem systemu, a tym samym poniesienia wymiernych, corocznych nakładów. W związku z powyższym Krajowa Rada Notarialna pragnie zauważyć, że rzetelne oszacowanie tych kosztów w ocenie skutków regulacji — wraz ze wskazaniem źródła ich finansowania lub odpowiednio wydłużonego okresu dostosowawczego — leży w interesie sprawnego wdrożenia projektowanych rozwiązań przez wszystkie kategorie podmiotów zobowiązanych.	zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. oz.1158), jako wynikające z ww. ustawy. Projektowane rozporządzenie uzupełnia regulację ustawową związaną z realizacją obowiązków i nie generuje innych kosztów, poza wydatkami ujętymi w OSR ww. ustawy. Zgodnie z art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wejście w życie przepisów wykonawczych nie może skutkować zmianą limitu wydatków jednostek sektora finansów publicznych określonego w ustawie, na podstawie której wydawane są przepisy wykonawcze.
55.	**OSR pkt 6**	**Krajowa Rada Komornicza**	Istotnym zagadnieniem pozostają przy trym ekonomiczne skutki projektowanej regulacji dla Krajowej Rady Komorniczej. Ocena Skutków Regulacji wskazuje wprawdzie jako grupę podmiotów objętych regulacją również podmioty niepubliczne realizujące zadania publiczne oraz deklaruje uwzględnienie kosztów dostosowania wszystkich podmiotów publicznych i podmiotów innych niż publiczne realizujących zadania publiczne. Nie pozwala jednak na ustalenie, w jaki sposób koszty dotyczące tej drugiej grupy zostały rzeczywiście uwzględnione w przedstawionych wyliczeniach. Koszt zmian wprowadzonych projektowanym rozporządzeniem oszacowano w OSR na 471,50 min zł, w tym 245,64 min zł po stronie budżetu państwa i 225,86 min zł po stronie jednostek samorządu terytorialnego. Nie wyodrębniono natomiast kosztów ponoszonych przez inne podmioty realizujące zadania publiczne. Co więcej, koszt dostosowania systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych oszacowano na podstawie danych pochodzących z Systemu Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych, przekazanych przez centralne jednostki administracji, natomiast liczbę podmiotów wykorzystaną w kalkulacji określono na podstawie listy jednostek zaliczonych przez Główny Urząd Statystyczny do sektora instytucji rządowych i samorządowych S.13 zgodnie z ESA2010. Przyjęta metodologia nie pozwala zatem zweryfikować, czy i w jaki sposób w kalkulacji rzeczywiście uwzględniono koszty ponoszone przez podmioty pozostające poza sektorem	**Uwaga wyjaśniona** Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe i określa wymagania dotyczące interoperacyjności, minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych. Przepisy rozporządzenia nie wprowadzają odrębnych rozwiązań dla poszczególnych kategorii podmiotów objętych zakresem regulacji ani nie stanowią podstawy do różnicowania obowiązków w zależności od formy organizacyjno-prawnej podmiotu. Wydatki podmiotów związane z realizacją zadań określonych w projekcie rozporządzenia zostały ujęte w OSR do projektu ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. oz.1158), jako wynikające z ww. ustawy. Projektowane rozporządzenie uzupełnia regulację ustawową związaną z realizacją obowiązków i nie generuje innych kosztów, poza wydatkami ujętymi w OSR ww. ustawy. Zgodnie z art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wejście w życie przepisów wykonawczych nie może skutkować zmianą limitu wydatków jednostek sektora finansów publicznych określonego w ustawie, na podstawie której wydawane są przepisy wykonawcze.

			instytucji rządowych i samorządowych, które jednocześnie mogą być objęte obowiązkami KRI. W szczególności z OSR nie wynika, aby przy szacowaniu skutków finansowych dokonano analizy systemów prowadzonych lub wykorzystywanych przez Krajową Radę Komorniczą. ak wskazano, ustawa nakłada na Krajową Radę Komorniczą obowiązek utworzenia i prowadzenia określonych systemów oraz wykonywania za ich pomocą zadań służących funkcjonowaniu egzekucji sądowej i współpracy z systemami państwa. Jednocześnie Krajowa Rada Komornicza nie jest finansowana na zasadach właściwych dla organów administracji rządowej. Wprowadzenie istotnych wymagań technicznych wobec systemów, których prowadzenie ustawodawca powierzył Krajowej Radzie Komorniczej, może zatem prowadzić do obciążenia samorządu komorniczego dodatkowymi kosztami realizacji polityki państwa w zakresie interoperacyjności i cyfryzacji, mimo że nie wskazano ani wysokości tych kosztów, ani źródła ich finansowania. W demokratycznym państwie prawnym nakładanie nowych obowiązków regulacyjnych powinno pozostawać w odpowiedniej proporcji do celu regulacji oraz uwzględniać rzeczywiste skutki organizacyjne i ekonomiczne ich wykonania. Wymóg ten nabiera szczególnego znaczenia w przypadku regulacji, której wykonanie wymaga ingerencji w architekturę istniejących systemów informatycznych, tworzenia nowych funkcjonalności, ponoszenia kosztów wdrożenia oraz stałych kosztów utrzymania i zapewnienia bezpieczeństwa. Objęcie Krajowej Rady Komorniczej nowymi obowiązkami bez uprzedniego zidentyfikowania systemów, których obowiązki te miałyby dotyczyć, oszacowania kosztów ich realizacji oraz określenia zasad ponoszenia tych kosztów budzi zatem zasadnicze zastrzeżenia z punktu widzenia zasady proporcjonalności oraz prawidłowości Oceny Skutków Regulacji. **Z uwagi na powyższe, w ocenie Krajowej Rady Komorniczej niezbędne jest:** 3) uzupełnienie Oceny Skutków Regulacji o odrębną analizę wpływu projektowanych obowiązków na działalność Krajowej Rady Komorniczej, obejmującą w szczególności zakres ewentualnych zmian, koszty ich wdrożenia oraz późniejszego utrzymywania wymaganych funkcjonalności; 4) określenie źródeł lub mechanizmów pokrywania kosztów ewentualnego dostosowania systemów teleinformatycznych wykorzystywanych przez Krajową Radę Komorniczą	

			do nowych wymagań albo - co najmniej - rzeczywiste uwzględnienie tych kosztów w Ocenie Skutków Regulacji.	
56.	**OSR pkt 7**	**Związek Banków Polskich**	Zgodnie z informacjami przedstawionymi w Ocenie Skutków Regulacji projekt ma nie powodować bezpośredniego wpływu na przedsiębiorców. Ocena ta wymaga ponownego przeanalizowania w zakresie podmiotów korzystających systemowo z rejestrów publicznych i interfejsów administracji publicznej. Zmiany przewidziane w projekcie dotyczą m.in. interfejsów API, modeli danych, sposobu uwierzytelniania, zasad wersjonowania oraz mechanizmów limitowania ruchu. Dostosowanie systemów korzystających z takich interfejsów może wymagać zmian programistycznych, testów integracyjnych, zmian konfiguracji oraz wdrożeń po stronie klientów zewnętrznych. Zmiany te mogą zatem powodować realne koszty dostosowawcze po stronie banków oraz innych przedsiębiorców korzystających systemowo z rejestrów publicznych. Postulujemy zatem uwzględnienie w OSR potencjalnego wpływu projektu na przedsiębiorców będących istotnymi użytkownikami systemów i interfejsów administracji publicznej, w tym potencjalnych kosztów dostosowania istniejących integracji.	**Uwaga wyjaśniona** Projektowane przepisy nie nakładają na przedsiębiorców nowych obowiązków ani nie zmieniają zasad prowadzenia przez nich działalności gospodarczej. Regulacje dotyczą sposobu realizacji zadań przez podmioty publiczne w zakresie interoperacyjności, minimalnych wymagań systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych. Ewentualna konieczność dostosowania rozwiązań technicznych wykorzystywanych przez podmioty zewnętrzne korzystające z usług lub interfejsów administracji publicznej stanowi pośredni skutek zmian technicznych związanych z rozwojem i utrzymaniem interoperacyjności systemów teleinformatycznych. W związku z powyższym brak jest podstaw do uznania, że projekt wywiera bezpośredni wpływ na przedsiębiorców w rozumieniu Oceny Skutków Regulacji.
57.	**OSR pkt 7**	**Poczta Polska S.A.**	**Uwaga nr 3: Oszacowanie kosztów po stronie podmiotów niepublicznych oraz wydłużenie okresu dostosowawczego** Ocena skutków regulacji nie szacuje kosztów dostosowania po stronie przedsiębiorców wykonujących zadania powierzone, mimo że wprost stwierdza istnienie takich kosztów. Projekt przewiduje wejście w życie z dniem 23 lutego 2027 r., z wyjątkami wchodzącymi w życie po 6 i po 12 miesiącach od ogłoszenia, oraz obowiązek dostosowania systemów istniejących przy pierwszej istotnej zmianie, nie później niż w terminie 2 lat. **Wniosek Spółki:** Spółka wnosi o wydłużenie okresu dostosowawczego dla systemów zastanych. Alternatywnie termin dostosowania powinien zostać powiązany z cyklem inwestycyjnym podmiotu, a nie wyłącznie ze sztywną datą kalendarzową.	**Uwaga wyjaśniona** Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe i określa wymagania dotyczące interoperacyjności, minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych. Przepisy rozporządzenia nie wprowadzają odrębnych rozwiązań dla poszczególnych kategorii podmiotów objętych zakresem regulacji ani nie stanowią podstawy do różnicowania obowiązków w zależności od formy organizacyjno-prawnej podmiotu. Wydatki podmiotów związane z realizacją zadań określonych w projekcie rozporządzenia zostały ujęte w OSR do projektu ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. oz.1158), jako wynikające z ww. ustawy. Projektowane rozporządzenie uzupełnia regulację ustawową związaną z realizacją obowiązków i nie generuje innych kosztów, poza wydatkami ujętymi w OSR ww. ustawy. Zgodnie z art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wejście w życie przepisów wykonawczych nie może skutkować zmianą limitu wydatków jednostek

				sektora finansów publicznych określonego w ustawie, na podstawie której wydawane są przepisy wykonawcze. Okresy przejściowe dotyczące obowiązków związanych z realizacją zadań, określonych m.in. w art. 13 ust. 5 oraz art. 14 ust. 1a ustawy o informatyzacji, zostały przewidziane w ustawie z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (UC44). Zgodnie z art. 14 ust. 3 ww. ustawy podmioty realizujące zadania publiczne, inne niż organy administracji rządowej oraz jednostki budżetowe obsługujące te organy i jednostki samorządu terytorialnego, będą zobowiązane do realizacji ww. obowiązków wynikających z ustawy nie później niż po upływie 48 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy o zmianie ustawy, tj. od 7 września 2029 r. Odroczenie terminu realizacji ww. obowiązków nie będzie dotyczyło podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, który po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy (tj. po 7 marca 2027 r.) został poddany zmianom w zakresie jego funkcjonalności wykorzystywanych do realizacji zadań publicznych oraz z wykorzystaniem systemu utworzonego po tej dacie (zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw). Analogiczne przepisy dotyczą podmiotów prowadzących rejestr publiczny, który po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy (tj. po 7 marca 2027 r.) został poddany zmianom w zakresie jego funkcjonalności wykorzystywanych do realizacji zadań publicznych lub który został utworzony po tej dacie (art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw).